

'ఎన్ని కరువులనైనా ఎదుర్కోగలగాలి దీని కోసం ఆర్థికంగా ఎదగాలి'

సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM
పేజీలు: 14+12 వెల: ₹ 5.00

సంపుటి: 12
సంచిక: 266

Simultaneously printed at Nalgonda | Hyderabad | Bangalore | Chennai | Delhi | Mumbai | Anantapur | Kadapa | Khammam | Karimnagar | Kurnool | Mahabubnagar | Mangalagiri | Nellore | Nizamabad | Ongole | Rajahmundry | Srikakulam | Tadepalli Gudem | Tirupathi | Visakhapatnam | Warangal

విజినీని దాటిన రిలయన్స్ ఫార్చ్యూన్ ఇండియా-500లో అగ్రస్థానం -బజినెస్లో

స్ట్రోక్ ప్రదర్శనకు గురింపు జిజినీ స్ట్రోక్ వర్షనాలిటీ ఆఫ్ ద ఇయర్ అవార్డు సొంతం -స్ట్రోక్లో

మద్యం ధరలకు కిక్కు!

రాష్ట్రంలో భారీగా పెరిగిన లిక్కర్ రేట్లు ఒక్కో బ్రాండ్‌పై క్వార్టర్ కు కనీసం రూ. 20 పెంపు బీర్లపై రూ. 20 వరకు వడ్డన - వివరాలు 2లో

రూపుల ద్వారా	ఫారం ద్వారా	ఫ్రెష్ స్పైట్	ఫ్రెష్ స్పైట్
87	87	158	158
66	66	109	109
109	109	180	180

బక్క చిక్కిన బాల్యం!

ఎత్తుకు తగ్గ బరువు లేరు వయసుకు తగ్గ ఎత్తు లేరు

సమగ్ర జాతీయ పౌష్టికాహార సర్వే 2016-18 నివేదిక

38%	46%
పట్టణ బాలల్లో ఎదుగుదల లోపం	10-19 ఏళ్ల బాలికల్లో రక్తహీనత
15.2%	24%
10-19 ఏళ్ల వారిలో మధుమేహం	కిడ్నీ సంబంధిత రుగ్మతలు
55%	42%
పిల్లలకు శాశాహారమే	తగిన ఆహారం లభించని వారు

సాక్షి హైదరాబాద్: బాల్యం చిక్కి శల్యమైపోతోంది. చిన్నారి చేతికండలు వెనక్కి పుల్లల్లా చిక్కిపోయాయి. కొందరు పిల్లలు ఎత్తు ఎదగట్టిదు. మరికొందరికి వయసుకు తగ్గ బరువు లేదు. చిరుప్రాయంలోనే మధుమేహం, గుండె జబ్బుల ముప్పును ఎదుర్కొంటున్నారు. కిడ్నీ రోగాల బారినపడుతున్నారు. పౌష్టికాహార లోపంతో రాష్ట్రంలోని బాలల్లో తీవ్ర శారీరక ఎదుగుదల లోపం బయటపడింది. ఐదేళ్ల లోపు బాలల్లో ఏకంగా 29.8 శాతం మంది ఎదుగుదల (ఎత్తుపరంగా) లోపాన్ని కలిగి ఉన్నారు. 8.7 శాతం మంది తీవ్ర ఎదుగుదల లోపంతో బాధపడుతున్నారు. పట్టణ ప్రాంత బాలల్లో ఏకంగా 38.2 శాతం మంది ఎదుగుదల లోపం కలిగి ఉన్నారు. 30.8 శాతం మంది వయసుకు తగ్గ బరువు లేరు. మరో 17.9 శాతం మంది ఎత్తుకు తగ్గ బరువు లేరు. తాజాగా కేంద్ర ఆరోగ్య, కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ విడుదల చేసిన సమగ్ర జాతీయ పౌష్టికాహార సర్వే 2016-18 నివేదికలో ఈ విషయాలు వెలుగుచూశాయి. బక్క చిక్కిన మగపిల్లలు: పాఠశాలకు వెళ్లే 5 నుంచి 9 ఏళ్ల పిల్లల్లో 31.4 శాతం మంది మగ పిల్లలు. మిగతా 2వ పేజీలో

'పౌర' ఆగ్రహం తీవ్రం

దేశవ్యాప్తంగా పౌరసత్వ సవరణ చట్ట వ్యతిరేక ప్రదర్శనలు జామియా వర్సిటీలో పోలీసుల తీరును తీవ్రంగా ఖండించిన విద్యార్థులు, విపక్షాలు ఢిల్లీ, ముంబై, లక్నో, హైదరాబాద్ విశ్వవిద్యాలయాల్లో ఆందోళనలు కోల్కతాలో మమత భారీ ర్యాలీ

పౌరసత్వ చట్ట సవరణ కారణంగా భారతీయులకుగానీ, ఏ మతం వారికి గానీ అన్యాయం జరగదు. ఇది శాంతిభద్రతలను కాపాడుకోవాలి, సమయం, ప్రజలంతా ఐక్యమైపోతే సోదరభావంతో మెలగాలి. తప్పుడు సమాచారం, వదంతుల వ్యాప్తికి దూరంగా ఉండాలి. - ప్రధాని మోడీ

- వివరాలు 14లో

'ఉన్నావ్' దోషి ఎమ్మెల్యేనే

దేశవ్యాప్తంగా సంచలనం సృష్టించిన ఉన్నావ్ ఘటనపై ఎట్టకేలకు కోర్టులో విచారణ పూర్తయింది. బాలిక కిడ్నాప్.. అత్యాచారం.. బాధితురాలి తండ్రి లాకప్ మరణం.. ఆమె ప్రయాణిస్తున్న వాహనానికి ప్రమాదం..వంటి మలుపులతో రెండేళ్లుగా నలుగురున్న ఉన్నావ్ కేసు ముగింపునుకు వచ్చింది. సుప్రీంకోర్టు జోక్యంతో ఆగస్టు నుంచి రోజువారీ విచారణ చేపట్టిన ఢిల్లీలోని తీస్ హజారీ కోర్టు సోమవారం బీజేపీ బహిష్కృత ఎమ్మెల్యే కుల్చీప్ సింగ్ సెంగార్ ను దోషిగా తేల్చింది. ఈనెల 19న శిక్ష ఖరారు చేయనుంది.

కుల్చీప్ సింగ్ సెంగార్ (ఫైల్)

- కారు ప్రమాదంపై అనుమానాలు
  - లక్నో నుంచి ఢిల్లీ కోర్టుకు కేసు
  - భోరుమన్న కుల్చీప్ సింగ్ సెంగార్
  - విచారణలో జాప్యంపై సీబీఐకి కోర్టు ఆక్షింతలు
- వివరాలు 14లో

సువర్ణ చరిత్రకు మరో అడుగు

- పీపీ అసెంబ్లీలో ఒక్క రోజే 16 కీలక బిల్లులకు ఆమోదం
  - దశలవారీ మద్దతు నిషేధం
  - ప్రభుత్వంలో ఆర్టీసీ విలీనం
  - వచ్చే ఏడాది నుంచి ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో ఆంగ్ల మాధ్యమం
  - ఎస్సీ, ఎస్టీలకు వేరేరు కమిషన్లు
  - చిరు, పప్పు ధాన్యాలకు వేరేరు బోర్డులు
  - వర్షిణీ నిబంధనల్లో మార్పులు, మరో 8 బిల్లులు ఆమోదం
  - గత సమావేశాల్లో 19 విప్లవాత్మక బిల్లుల ఆమోదం
- వివరాలు 2లో

ఆకాశాన్నంటే రామ మంబరం

అయోధ్యలో ఆకాశాన్నంటే భవ్యమైన రామమందిర నిర్మాణం నాలుగు నెలల్లో మొదలుకొననుందని కేంద్ర హోం మంత్రి అమిత్ షా ప్రకటించారు. తద్వారా ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న భారతీయుల పండేళ్ల స్వప్నం సాకారం కానుందని తెలిపారు.

-14లో

LEVER™ ayush

ఆయుర్వేదిక్ టూత్ పేస్ట్

దశకంఠి చూర్ణం యొక్క శక్తితో, 10 దంత సమస్యలతో పోరాడుతుంది.

లివర్ ఆయుష్ ఆయుర్వేదిక్ టూత్ పేస్ట్లో దశకంఠి చూర్ణం ఉంది -దంత సమస్యలకు ఆయుర్వేద డాక్టర్లు పేర్కొనే ఒక ఆయుర్వేద ఔషధం. 5000 సంవత్సరాల ఆయుర్వేద జ్ఞానం ఆధారంగా, లవంగం, బబూల్ చెట్టు బెరడుని కలిపి, రోక్ ఆయిల్లో ఉంది, సమర్థవంతమైన దశకంఠి చూర్ణం తయారుచేయడానికి ఆరబెట్టబడుతుంది*. దీనిని-లివర్ ఆయుష్ ఆయుర్వేదిక్ టూత్ పేస్ట్లో వాడబడుతుంది - 10 దంత సమస్యల నుండి ఆయుర్వేదిక్ సురక్షితమే.

* అయిల్ ఆఫ్ లెవర్ ఆయుర్వేదిక్ టూత్ పేస్ట్లో ఉంది. అయిల్ ఆఫ్ లెవర్ ఆయుర్వేదిక్ టూత్ పేస్ట్లో ఉంది. అయిల్ ఆఫ్ లెవర్ ఆయుర్వేదిక్ టూత్ పేస్ట్లో ఉంది.

వ్రవంచవు ఉత్తమ అన్వేషకులను చూడండి

రన్సింగ్ వైట్

ఐత్ బేరీ గేట్

నేరేమవారం - శుక్రవారం రోజు రాత్రి 6 గంటలకు

ఎక్ పెడిషన్

ఐత్ బేరీ గేట్

నేరేమవారం - శుక్రవారం రోజు రాత్రి 9 గంటలకు

Discovery **ఇప్పుడు తెలుగులో కూడా**

డిస్కవరీ స్పాక్ 9 చానల్ ప్రతి నెలా రూ. 8 చొప్పున

dishtv 803 441 airtel 420 TATA sky 714 SUN 540 SSC 273 453 428 472 ACT 707

కృష్ణంగా... నేడు యాదాద్రికి సీఎం కేసీఆర్

సాక్షి హైదరాబాద్: ముఖ్యమంత్రి కె. చంద్రశేఖర్ రావు మంగళవారం ఉదయం 11 గంటలకు యాదాద్రి ఆలయాన్ని సందర్శించ వచ్చారు. ఈ సందర్భంగా అక్కడ జరుగు తున్న నిర్వాహ పనులను పరిశీలించనున్నారు. రూ.295 కోట్లతో వేపట్టిన ఆలయ పునరుద్ధరణ పనులు దాదాపుగా పూర్తయ్యాయి. రహదారుల నిర్మాణం, భూసేకరణ కోసం రూ.109 కోట్లు, టెంపుల్ సీటిలో మౌలిక సదుపాయాల కల్పన కోసం రూ.103 కోట్లు ప్రభుత్వం వెచ్చించింది. ఈ పనుల పూర్తిపై ముఖ్యమంత్రి స్వయంగా పరిశీలించనున్నారు. ఆలయ పునరుద్ధరణ పనులు పూర్తయిన తర్వాత వచ్చే ఫిబ్రవరిలో యాదాద్రిలో మహా సంధర్శన యాగం నిర్వహించనున్నారని సంగతి తెలిసింది. ఈ వర్షానికి సందర్భంగా యాగం నిర్వహణ తేదీలను కేసీఆర్ ప్రకటించే ఆవకాశముంది.

మెదక్ లో 14 డిగ్రీల కనిష్ట ఉష్ణోగ్రత

సాక్షి హైదరాబాద్: తూర్పు, ఆగ్రేయ దిశల నుంచి వీచున్న తేమ గాలులతో రాష్ట్రంలో ఉష్ణోగ్రతలు సాధారణం కంటే కాస్తంత ఎక్కువగా నమోదవుతున్నాయి. గత 24 గంటల్లో మెదక్ లో 14 డిగ్రీల రాత్రి ఉష్ణోగ్రత నమోదైంది. హైదరాబాద్ యావరణ కేంద్రం తెలిపింది. అలాగే హాజిపేటలో 16 డిగ్రీల కనిష్ట ఉష్ణోగ్రత రికార్డుయింది. రానున్న మూడు రోజులు రాష్ట్రంలో పొడి వాతావరణం నెలకొని ఉంటుందని వాతావరణ కేంద్రం అధికారి రాజారావు వెల్లడించారు.

మౌజిన్, ఇమామ్లకు గౌరవ వేతనం విడుదల

సాక్షి హైదరాబాద్: రాష్ట్ర వ్యాప్త బోర్డు పరిధిలోని మసీదుల మౌజిన్, ఇమామ్లకు సంబంధించి రెండు నెలల గౌరవ వేతనాన్ని బోర్డు చైర్మన్ పంచ్ ముద్దు సలీం విడుదల చేశారు. రాష్ట్రంలోని 9,975 మసీదుల మౌజిన్, ఇమామ్లకు ప్రతి నెలా రూ.5,000ల కొరకు గౌరవ వేతనాన్ని ప్రభుత్వం అందిస్తోంది. పెండింగ్లో ఉన్న గత జూలై, ఆగస్టు నెలలకు సంబంధించి రూ.9,97,50,000లను సోమవారం విడుదల చేశారు. అలాగే హైదరాబాద్ నగరంలోని నూపల్లి నియోజకవర్గ పరిధిలోని 8 మసీదుల మధ్యతలకు అర్థిక చేయూత కింద రూ. 58 కార్డుల విలువ గల చెక్కును నాంపల్లి ఎమ్మెల్యే జాబ్లో హాస్పిటల్ అందజేశారు.

నేటి నుంచి హెచ్ఎస్సీలో అంతర్జాతీయ సదస్సు

సాక్షి హైదరాబాద్: 'హెచ్ పర్ఫార్మెన్స్ కంప్యూటింగ్, డేటా అండ్ అనలిటిక్స్' సదస్సు మంగళవారం నుంచి హైదరాబాద్లో ప్రారంభం కానుంది. ఇన్స్ట్రూమెంట్ అండ్ ఎలక్ట్రోనిక్స్ అండ్ ఇంజనీరింగ్ అభ్యర్థులలో మూడు రోజులపాటు జరిగే ఈ సదస్సులో ఈ-కామర్స్ మొదలుకొని ఆరోగ్యం, వ్యవసాయం, వాతావరణం తదితర రంగాల్లో ఆధునిక, ఆత్యంత వేగవంతమైన కంప్యూటింగ్ ప్రాధాన్యం, ఆయో రంగాల్లో వస్తున్న మార్పులు తదితర అంశాలపై చర్చించనున్నారు. హైదరాబాద్ లోని హెచ్ఎస్సీ వేదికగా జరగనున్న 28వ హెచ్ఎస్సీ సదస్సులో దేశ, విదేశాల ప్రతినిధులు సుమారు 500 మంది పాల్గొంటారని నిర్వాహకులు ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు.

కృష్ణా నదీ జలాల విచారణ వాయిదా

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: కృష్ణా నదీ జలాల వివాదంపై ఏపీ, తెలంగాణ సహజ సంబంధిత నదీ పరిపాలనా కౌన్సిల్ దాఖలు చేసిన పలు పటిష్టత విచారణ వాయిదా పడింది. జస్టిస్ డీవై చంద్రమౌడ నేతృత్వంలోని ధర్మాసనం వద్దకు సోమవారం ఈ పటిష్టత రాగా తెలంగాణ తరపు సీనియర్ న్యాయవాది వైద్యనాథన్ అభ్యర్థన మేరకు ధర్మాసనం విచారణను ఫిబ్రవరి 19కి వాయిదా వేసింది.

ఏపీ, తెలంగాణ బార్ కౌన్సిళ్లకు సుప్రీం నోటీసులు

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: ఏపీ, తెలంగాణ బార్ కౌన్సిళ్లకు సుప్రీంకోర్టు నోటీసులు జారీ చేసింది. ఆద్యక్షుల యాక్ట్ సెక్షన్ 9ని సవరించకుండా తెలంగాణ బార్ కౌన్సిల్ ఏర్పాటు చేసిన పలు పటిష్టత విచారణ వాయిదా పడింది. జస్టిస్ డీవై చంద్రమౌడ నేతృత్వంలోని ధర్మాసనం వద్దకు సోమవారం ఈ పటిష్టత రాగా తెలంగాణ తరపు సీనియర్ న్యాయవాది వైద్యనాథన్ అభ్యర్థన మేరకు ధర్మాసనం విచారణను ఫిబ్రవరి 19కి వాయిదా వేసింది.

దీక్ష నిందితుల ఎన్కౌంటర్పై మరో పిటిషన్

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: దీక్ష నిందితులను ఎన్కౌంటర్ చేసిన పోలీసులపై ఎన్ఐఆర్ సమీక్షలు చేయాలంటూ సుప్రీంకోర్టులో మరో పిటిషన్ దాఖలైంది. హైదరాబాద్ కు చెందిన కె.సజయ్య, మీరా సంఘమిత్ర, వి.సంధ్యారాణి, ఎం.వి.మల దాఖలు చేసిన ఈ పిటిషన్లను ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ఎన్వి బాచే నేతృత్వంలోని ధర్మాసనం ముందు ప్రస్తావించిన ఆత్యవసరంగా విచారించాలని కోరారు. అయితే సుప్రీంకోర్టు తిరిగివచ్చిన పిటిషన్లపై ప్రస్తావించాలని ధర్మాసనం ఆదేశించింది.

బక్కచిక్కిన బాల్యం!

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి 24.2 శాతం మంది అడ పిల్లలు, 10-14 ఏళ్ల పిల్లల్లో 39.2 శాతం మగ, 23.4% అడ పిల్లలు, 15-19 ఏళ్ల పిల్లల్లో 35.4 శాతం మగ, 21.8 శాతం అడపిల్లలు బక్కచిక్కిపోయారు. 5-9 ఏళ్ల పిల్లల్లో 5.5 శాతం మగ, 4.2 శాతం అడపిల్లలు ఊటకాయాన్ని కలిగి ఉన్నారు. ప్రధానంగా పట్టణ బాలల్లోనే ఊటకాయం సమస్య అధికంగా ఉంది. 11 శాతం పట్టణ, 1.5 శాతం గ్రామీణ బాలల ఊటకాయాన్ని కలిగి ఉన్నారు. ఇదే వయసు శ్రేణిలోని 15.6 శాతం మగ, 15.3 శాతం అడపిల్లల్లో ఎదుగుదల లోపాన్ని గుర్తించారు.

చిక్కన చేతి కండలు

వయసుతో పోలిస్తే 6-59 నెలల బాలల్లో 13.2 శాతం మంది ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ (డబ్ల్యూ.హెచ్.ఎస్.) నిర్దేశిత ప్రమాణం కన్నా తక్కువ చేతికండ చుట్టు కొలత కలిగి ఉన్నారు. 5.2 శాతం మంది 12.5 సె.మీ.ల కంటే ఎక్కువ చేతికండ చుట్టు కొలత కలిగి ఉన్నారు.

మూడో వంతు చిన్నారుల్లో రక్తహీనత

రాష్ట్రంలోని కిక్కిర బాలికులు తీవ్ర రక్తహీనతతో బాధపడుతున్నారు. 10-19 ఏళ్ల బాలికుల్లో ఏకంగా 46 శాతం మంది, బాలలలో 18.5 శాతం మంది రక్తహీనత సమస్యతో బాధపడుతున్నారు. 1-4 ఏళ్ల పిల్లల్లో 93.4 శాతం మంది ఇసుము లోపం కలిగి ఉన్నారు. 10-19 ఏళ్ల పిల్లల్లో ఏకంగా 63.7 శాతం మంది బి-విటమిన్ లోపంతో బాధపడుతున్నారు.

5 ఏళ్ల లోపు పిల్లలకు సంబంధించి శారీరక స్థితిగతి (శాతాల్లో)	సాధారణ స్థితి	బాలురు	బాలికలు	గ్రామీణ	పట్టణ	మొత్తం
ఎదుగుదల లోపం	28.1	30.1	15.7	38.2	29.3	
తీవ్ర ఎదుగుదల లోపం	10.1	7.3	4.6	11.5	8.7	
ఎత్తుకు తగ్గ బరువు లేని	19.7	16	17.8	18	17.9	
తీవ్రమైన బరువు లోపం	5.9	5.3	5.1	5.9	5.6	
వయస్సుకు తగ్గ బరువు లేదు	31.9	29.7	19.7	38.	30.8	
వయస్సుకు తగ్గ తీవ్ర బరువు లేదు	9.1	5.5	5.2	8.7	7.3	

ముడుపుల ప్రవాహం వల్లే మూసీపై శ్రద్ధలేదు

సీఎం కేసీఆర్ పై బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు లక్ష్యం విమర్శ

హైదరాబాద్: సమైక్య రాష్ట్రంలో పౌరస్వామ్యపాతాళాలు మూసీని కలుపుతూ చేశారని దూషించి, ఇప్పుడు రాష్ట్రం సాధించాక వారి వద్ద నుంచి ముడుపుల ప్రవాహాన్ని తెచ్చుకుంటూ ప్రజల ప్రాణాలతో ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ చెలాకాటాడుతున్నారని రాష్ట్ర బీజేపీ అధ్యక్షుడు డాక్టర్ లక్ష్మణ్ అన్నారు. తెలంగాణ గంగను పవిత్రం చేద్దాం అంటూ మూసీ శుద్ధి కోసం చేపట్టిన 'సమాపి మూసీ ఉద్యమంలో భాగంగా లాంగ్టెన్స్ క్రమిణీ సమావేశం నామవారం తిలకించారు. విశాఖలో అసంతోషం కొండల నుంచి తెచ్చిన ముడికుండా జూనియర్ క్రమిణీ సంఘంలో ఏదీ పూజలు చేశారు. అసంతోషం కార్యక్రమం ప్రవేశపెడుతూ ఆమోదించి మూసీలో ఏర్పాటు చేసిన వేదికను రాంచంద్ర జీ

మధుమేహం ముప్పు..

రాష్ట్రంలోని 15.4 శాతం మంది 5 నుంచి 9 ఏళ్ల బాలలు, 15.2 శాతం మంది 10-19 ఏళ్ల బాలలు మధుమేహం ముప్పును ఎదుర్కొంటున్నారు. రక్తంలో 5.7 -6.4 శాతం చక్కెర (గ్లూకోసెలివిడ్ హిమాగ్లొబిన్ కాన్సన్ట్రేషన్) కలిగి ప్రీడయాబెటిక్ స్థితిలో ఉన్నట్లు సర్వేలో తేలింది. ఇక 5-9 ఏళ్ల పిల్లల్లో 1 శాతం మంది మధుమేహంతో బాధపడుతున్నారు. 5-9 ఏళ్ల పిల్లల్లో 21.9 శాతం మంది, 10-19 ఏళ్ల పిల్లల్లో 12.4 శాతం మంది తమ రక్తంలో అధిక కొవ్వు కలిగి ఉన్నారు. 5-9 ఏళ్ల పిల్లల్లో 23.6 శాతం మంది, 10-19 ఏళ్ల పిల్లల్లో 24.3 శాతం మంది కీడ్నీ సంబంధిత వ్యాధులతో బాధపడుతుండటంతో అధిక శ్రమిణీ కలిగి ఉన్నారు.

తొలిసారి సమగ్ర సర్వే!

పాఠశాలకు వెళ్లడానికి ముందు వయసు (0-4 ఏళ్ల), పాఠశాల వెళ్లే వయసు (4-9 ఏళ్ల), కిక్కిర వయసు (10-14 ఏళ్ల) బాలబాలికలను ఇంటర్వ్యూ చేయడం, శరీర కొలతలు తీయడం, మలమూత్ర, రక్త చరీక్రలు నిర్వహించడం ద్వారా బాలల్లో పౌష్టికాహార స్థితిగతులపై అధ్యయనం జరిపింది. బాలల్లో సుక్ష్మ పౌష్టికాహార లోపం తీవ్రత, స్థాయిలను అంచనా వేయడం, అసంతృప్తి వ్యాధుల బారినపడేందుకు ఉన్న అవకాశాలను గుర్తించేందుకు ప్రామాణిక పద్ధతుల్లో పకడ్బందీగా ఇలాంటి సర్వే నిర్వహించడం దేశంలో ఇదే తొలిసారి. క్షీణ స్థాయిలో

55 శాతం శాఖాహారుల్లో..

జాతీయ స్థాయిలో 0-4 ఏళ్ల వయసున్న 38,060 మంది, 5-9 ఏళ్ల 38,355 మంది, 10-19 ఏళ్ల 35,890 మంది బాలబాలికలపై సర్వే నిర్వహించారు. వీరిలో 55 శాతం బాలులు శాఖాహారులు (కోడిగుడ్డు కుండా లేకుండా) తీసుకుంటున్నారు. 36-40 శాతం మంది మాంసాహారులు తీసుకుంటుండగా, మిగిలిన వారు కోడిగుడ్డు శాఖాహారులే. 5 నుంచి 9 ఏళ్ల బాలల్లో 91 శాతం మంది, 10-14 ఏళ్ల బాలల్లో 52 శాతం, 15-19 ఏళ్ల బాలల్లో 48 శాతం మంది పాఠశాలకు వెళ్తున్నారు.

58 శాతం మందికి తల్లిపాలే..

6 నెలల లోపు బాలల్లో 58 శాతం మంది కేవలం తల్లిపాలపై ఆధారపడి ఉన్నారు. 12-15 నెలల బాలల్లో 88 శాతం మందికి తల్లిపాలు కొనసాగుస్తున్నాయి. 6-8 నెలల బాలల్లో 58 శాతం మందికి పుష్టికరమైన ఆహారం లభిస్తోంది. 0-24 నెలల బాలల్లో 57 శాతం మందికి పుష్టికరం లభిస్తోంది. 6 నెలల లోపు బాలల్లో 58 శాతం మంది కేవలం తల్లిపాలపై ఆధారపడి ఉన్నారు. 12-15 నెలల బాలల్లో 88 శాతం మందికి తల్లిపాలు కొనసాగుస్తున్నాయి. 6-8 నెలల బాలల్లో 58 శాతం మందికి పుష్టికరమైన ఆహారం లభిస్తోంది. 0-24 నెలల బాలల్లో 57 శాతం మందికి పుష్టికరం లభిస్తోంది.

42 శాతం మందికి సల్ఫా ధారకని ఆహారం

6-23 నెలల బాలల్లో 42 శాతం మందికి తగ్గట్టు లోజు అవుతున్న ఆహారం కన్నా తక్కువగా లభిస్తోంది. 21 శాతం మందికి కనీసం వైవిధ్యమైన ఆహారం దొరుకుతుండగా, 6

5-9 ఏళ్ల బాలలకు సంబంధించి వివరాలు (శాతాల్లో)				
అంశం	బాలురు	బాలికలు	పట్టణ	గ్రామీణ మొత్తం
ఎదుగుదల లోపం	15.6	15.3	13.5	16.6
బక్కచిక్కిన	31.4	24.2	22.9	31.1
ఊటకాయం	5.5	4.2	11	1.5

రక్తహీనత, విటమిన్ లోపాలున్న బాలల వివరాలు (శాతాల్లో)

అంశం	1-4 ఏళ్ల	5-9 ఏళ్ల	10-19 ఏళ్ల
రక్త హీనత (బాలికులు)	36.5	27.7	46
రక్త హీనత (బాలకులు)	39.3	26.9	18.5
మొత్తం రక్త హీనత	37.8	27.2	32.1
ఇసుము లోపం	33.4	22.7	26
బి-విటమిన్ లోపం	46.8	45.8	63.7
బి2-విటమిన్ లోపం	12.4	13.2	29.1
విటమిన్-డి లోపం	9.6	5.5	8.8
విటమిన్-ఎ లోపం	26.5	35	19.7
జింక్ లోపం	10.1	9.3	27.9
అయోడిన్ లోపం	29.9 మంది	29.0 మంది	25.4 మంది

మద్యం ధరలకు కిక్కు

రాష్ట్రంలో భారీగా పెరిగిన లిక్కర్ రేట్లు

- ఒక్కో బ్రాండ్పై క్వార్టర్లకు కనీసం రూ.20 పెంపు... జీర్లపై రూ.20 వరకు వడ్డన
- ప్రీమియం బ్రాండ్ క్వార్టర్ల విస్తీర్ణ ధర రూ.40, పుల్ బాటీల్ ధర రూ.150 వరకు పెంపు
- సాధారణ బ్రాండ్పై 90 ఎంఎల్ రూ.10, క్వార్టర్ 20, హాఫ్ 40, పుల్ 80, లీటర్ రూ.110 చొప్పున వడ్డన
- చీవ్ లిక్కర్ క్వార్టర్లపై రూ.20 పెంపు
- వేదల నుంచి సంచలనంగా తాగే మందు వరకు అన్ని ధరలను పెంచిన ప్రభుత్వం
- పెరిగిన ధరలు వెంటనే అమ్మిపోయింది

సాక్షి హైదరాబాద్: మందు బాబుల ఊబలకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భారీ చిల్లీ పెట్టింది. మద్యం ధరలను భారీస్థాయిలో పెంచుతూ నిర్ణయం తీసుకుంటున్నందుకు తెలుసుకుంటున్న మందుల వర్కల అన్ని బ్రాండ్ల ధరలను 10 నుంచి 30 శాతం వరకు పెంచేసింది. చీవ్ లిక్కర్ ధరలు 90 శాతం వరకు పెంచడం గమనార్హం. ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన ప్రకారం.. సాధారణ బ్రాండ్పై క్వార్టర్లకు కనీసం రూ.20 చొప్పున ధర పెరగగా, ప్రీమియం బ్రాండ్పై రూ.40 వరకు పెరిగింది. ఇక చీల్డ్రన్ ధరలను కూడా రూ. 20, రూ.30 చొప్పున పెంచింది. విస్కీ, బ్రాండ్, రమ్మ, బీర్లు... ఇలా అన్ని రకాల మద్యంపై పెరిగిన ధరలు వెంటనే అమ్మిపోయాయి, అయితే మద్యం వ్యాపారులు ఇప్పటికే తీసుకున్న స్టాక్ను పాత ధరలకే అమ్మడానికి ఉంటుంది. కొత్తగా బుడవారం నుంచి తీసుకున్న స్టాక్కు మాత్రమే కొత్త ధరలు వర్తిస్తాయని ఎవైజ్ వర్గాలు స్పష్టం చేశాయి.

జీర్ 'భారమే'... కనీసం ఒక్కో క్వార్టర్లకు రూ.20 చొప్పున ధరలను పెంచగా, కొన్ని బ్రాండ్లకు ఇంకా ఎక్కువే పెంచారు. మొత్తం మీద సాధారణ మద్యం ప్రస్తుతమున్న ధరలతో పోలిస్తే 90 ఎంఎల్ రూ.10, క్వార్టర్ రూ.20, హాఫ్ బాటీల్ రూ.40, పుల్ బాటీల్ రూ.80, లీటర్ బాటీల్ రూ.110 వరకు పెరిగాయి. కొన్ని ప్రీమియం బ్రాండ్లపై క్వార్టర్ల ధర రూ.150 వరకు పెరిగాయి. యువత ఎక్కువగా తీసుకునే బీర్ల ధరలను కూడా భారీగా పెంచారు. గతంలో లైట్ బీర్ రూ.100 కాగా, ఇప్పుడు దాన్ని రూ.120 చేశారు. స్ట్రాంగ్ బీర్ను రూ.120 నుంచి 190కి పెంచగా, కొన్ని బ్రాండ్లకు రూ.180 వరకు పెరిగాయి. చిన్న బీర్ విషయానికి వస్తే 60రూపాయలను బీరు 70కి, 80 రూపాయలను బీరు 90కి పెరిగింది. ఇక, బీటీఎల్ ధరలు కూడా విపరీతంగా పెంచారు. డైమండ్, ఆరేషన్, కేరళ, రైజ్ లో నామ్ క్వార్టర్లకు రూ.20 చొప్పున పెంచారు. అన్ని బ్రాండ్ల లైజర్లకు కూడా ధర రూ.30 వరకు పెంచారు.

గవ్వచిప్పా...
వాస్తవానికి మద్యం ధరలను పెంచాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉన్నప్పటికీ దీనికోసం మంత్రివర్గం ఉప సంఘం వేవాలని భావించింది. కానీ, ఉప సంఘం నియమించుకున్నాడనే, ఆ కమిటీ సిఫారసు తీసుకుంటూ ఎవైజ్ అధికారులు గవ్వచిప్పా మద్యం ధరలను సవరించారు. సవరించిన ధరలను అమ్మిపోయిన గవ్వచిప్పా మద్యం ముందుగా సమావేశం నుంచి మద్యం డిపోల నుంచి సర్కారు నిలిపివేసారు. మంగళవారం కూడా వైసీపీలకు డిపోల నుంచి మద్యం అమ్మడం లేదని, బుడవారం నుంచే కొత్త స్టాక్ ఇస్తామని ఎవైజ్ ఫ్రామ్ ఉన్నాడాది 'సాక్షి'లో చెప్పారు.

సువర చరిత్రకు మరో అడుగు

ఏపీ శాసనసభలో ఒక్క రోజే 16 కీలక బిల్లులు

ఇదివరకెన్నడూ కనీవినీ ఎరుగని రీతిలో కీలక బిల్లులను ఆమోదించి ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ సువర్ణాకారంలో కొత్త చరిత్రను లిఖించింది.. ప్రభుత్వ బడుల్లో వచ్చే ఏడాది నుంచి ఆంగ్ల లిఖితంపై ప్రవేశపెడుతూ బడ్జెట్, బలహీన వర్గాలు, ఇతరలా పేద పిల్లల బంగారు భవిష్యత్తు శ్రీకారం చుట్టింది.. పేద మహిళల వసూపు-కుటుంబ అర్హతరంగా దూరం చేస్తున్న మద్యం మహమ్మారిపై ఉక్కుపాదం మోపింది.. నిత్యం అక్కలాది మంది ప్రజాసేవకు సేవలో తరిస్తున్న ఆర్డీసీ ఉద్యోగులను ప్రభుత్వంలో విలీనం చేస్తూ వారి కలను సాకారం చేసింది.. కుల సంబంధిత గౌరవాలకు స్పృశ్చి

పలికించుకు దోపాదవడేలా ఎస్సీ, ఎస్టీలకు వేర్వేరు కమిషన్లు.. రైతులు మరొంతగా నిలదొక్కకునేలా బిరు, పప్పు ధాన్యాలకు తేదియ బహిర్గత ఏర్పాటు.. వర్షానికి చట్టంలో మార్పులు.. శ్రేణుల కీలక నిర్ణయాలకు అంది పలికింది.. ఐదున్నర కోట్ల రాష్ట్ర ప్రజాసేవక అకార్యాలకు అనుగుణంగా గత శాసనసభ సమావేశాల్లో 19 బిల్లుల ఆమోదంతో తొలి అడుగు వేసిన వైఎస్ జగన్ సర్కారు.. తాజాగా యావత ప్రపంచంలోని తెలుగు వారు ప్రశంసించేలా 16 బిల్లులకు 'ఎస్'అంటూ మలి అడుగు వేసింది. పొరుగు రాష్ట్రాలకు సైతం దిశా నిర్దేశం చేసే విజ్ఞాపనలు నిర్వహించిన వేదికపై..

సాక్షి ఆమరావతి
ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ సోమవారం మరో చారిత్రిక ఘట్టానికి వేదికైంది. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో ఇంగ్లీష్ మీడియంలో పాఠ్యాంశాల భోదన, ఏపీఎన్ఆర్టీసీ ఉద్యోగులను ప్రభుత్వ సర్వీసుల్లోకి తీసుకోవడం వంటి 16 చరిత్రాత్మక బిల్లులకు ఆమోదం తెలిపింది. వైఎస్ జగన్మోహన్రెడ్డి నేతృత్వంలోని వైఎస్సార్సీపీ ప్రభుత్వం ఆదికారంలోకి వచ్చాక తొలి బడ్జెట్ సమావేశాల్లోనే 19 విజ్ఞాపనల బిల్లులను శాసనసభ ఆమోదించడం ద్వారా రికార్డు సృష్టించింది. సోమవారం శాసన సభ ఆమోదించిన ఏపీ ఎడ్యుకేషన్ యాక్ట్-1982 సవరణ బిల్లు ద్వారా వచ్చే విద్యా అవకాశాలకు ఒకటి నుంచి ఆరో తరగతి వరకు అక్షరాది మంది విద్యార్థులకు ఇంగ్లీష్ మీడియంలో పాఠ్యాంశాలను బోధించడానికి బాటలు వేసింది. ఆ తర్వాత వరుస సంవత్సరాల్లో వదో తరగతి వరకు ఇంగ్లీష్ మీడియంలో పాఠ్యాంశాలను బోధించడం ద్వారా మధ్యతరగతి, పేద వర్గాలకు చెందిన అక్షరాది మంది విద్యార్థులకు నాణ్యమైన విద్యను అందించడంతోపాటు మెరుగైన ఉపాధి అవకాశాల కల్పనకు ఈ బిల్లులను వ్యాపార నిలబెట్టడం, ఏపీఎన్ఆర్టీసీ ఉద్యోగులను ప్రభుత్వ సర్వీసుల్లోకి తీసుకునే బిల్లును ఆమోదించడం ద్వారా 51,488 మంది కార్మికల స్వచ్ఛం సాకారం చేసింది. ఎన్నో వర్గాల

ప్రజల ప్రయోజనాలను సమర్థవంతంగా పరిరక్షించడం కోసం ఎన్నో కమిషన్లు, ఎన్నో వర్గాల ప్రజల హక్కులను పరిరక్షించడంతోపాటు ఆ వర్గాల ప్రజలకు మరొంతగా ప్రయోజనం చేకూర్చడం కోసం ఎన్నో కమిషన్లు ఏర్పాటుకు వీలుగా శాసనభ బిల్లులను ఆమోదించింది. బిరుదాన్యాలు, పప్పుధాన్యాలను సాగు చేసే రైతులకు గిట్టుబాటు ధర కల్పించడం.. ధరలు పెరగకుండా నియంత్రించడం.. ప్రజలందరికీ వాటిని అందుబాటులో ఉంచడం ద్వారా పౌష్టికాహారాన్ని అందించడం కోసం బిరుదాన్యాల, పప్పుధాన్యాల బోర్డుల ఏర్పాటుకు వీలుగా వేర్వేరు బిల్లులను ఆమోదించింది. సోమవారం ఆమోదించిన బిల్లులు.. **సోమవారం ఆమోదించిన బిల్లులు.. సోమవారం ఆమోదించిన బిల్లులు..**

స్వప్నాన్ని సాకారం చేయడం.. ఆ సంస్థ ఉద్యోగులను ప్రభుత్వ సర్వీసుల్లోకి తీసుకునేలా ప్రత్యేకంగా ప్రజా రవాణా విభాగాన్ని ఏర్పాటు చేయడం. **బిల్లు:** ఎన్నో కమిషన్ **ఉద్దేశం:** ఎన్నో వర్గాల ప్రజల ప్రయోజనాలను సమర్థవంతంగా పరిరక్షించడం. **బిల్లు:** ఎన్నో కమిషన్ **ఉద్దేశం:** ఎన్నో వర్గాల ప్రజల ప్రయోజనాలను సమర్థవంతంగా పరిరక్షించడం. **బిల్లు:** చిరుధాన్యాల (మిల్లెట్స్) బోర్డు ఏర్పాటు **ఉద్దేశం:** చిరుధాన్యాల సాగును ప్రోత్సహించడం.. రైతులకు గిట్టుబాటు ధర కల్పించడం.. ప్రజలందరికీ అందుబాటులోకి తేవడం.. పౌష్టికాహారాన్ని అందించడం. **బిల్లు:** పప్పుధాన్యాల (పిల్లెట్స్) బోర్డు ఏర్పాటు **ఉద్దేశం:** పప్పుధాన్యాల సాగును ప్రోత్సహించడం.. రైతులకు గిట్టుబాటు ధర కల్పించడం.. ప్రజలందరికీ అందుబాటులోకి తేవడం.. **బిల్లు:** ఆంధ్రప్రదేశ్ మద్యనిషేధ చట్టం-1995కు సవరణ **ఉద్దేశం:** ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మద్యం తయారీ, రవాణా, విక్రయాలకు అడ్డుకట్ట వేయడం.. అలాంటి నేరాలకు తొలిసారి పూర్తిగా రూ.రెండు లక్షల

జరిమానా.. రెండోసారి నేరాల పొల్లిడితే రూ.5 లక్షల జరిమానా.. **బిల్లు:** ఆంధ్రప్రదేశ్ అబ్జర్వ్ చట్టం-1968కు సవరణ **ఉద్దేశం:** బాలల్లో అక్షమ, సుంకం చెల్లించిన మద్యం విక్రయం.. సరిహద్దుల నుంచి అక్షమ రవాణా.. ఇలాంటి నేరాలకు తొలిసారి పూర్తిగా రిజిస్టర్ జరిమానా.. రెండోసారి పూర్తిగా రిజిస్టర్ జరిమానా.. రెండోసారి పూర్తిగా రిజిస్టర్ జరిమానా.. రెండోసారి పూర్తిగా రిజిస్టర్ జరిమానా..

బిల్లు: కర్నూలులో క్షుధి యునివర్సిటీ ఏర్పాటు **ఉద్దేశం:** కర్నూలులో సిల్వర్ జూబ్లీ కాలేజీ, కేపీఆర్ ప్రభుత్వ బాలికల డిగ్రీ కాలేజీలను విలీ

ఇక బాలామృతం 'ప్లస్'

- తీవ్రమైన పోషకలోపాన్ని పరిష్కరించేందుకు చర్యలు
- ఎన్ఐఎన్, యూనిసెఫ్, టీఎన్ పుష్ప్ సమన్వయంతో తయారీ
- తొలుత ఆసిఫాబాద్, గద్వాల జిల్లాల్లోని అంగన్వాడీలకు సరఫరా
- రెండు నెలల తర్వాత పురోగతి ఆధారంగా రాష్ట్రవ్యాప్తంగా అమలు

సాక్షి, హైదరాబాద్: చిన్నారుల్లో తీవ్ర పోషక లోపాలకు చెక్ పెట్టేందుకు సరికొత్త పోషకాహారం అందుబాటులోకి వచ్చింది. ప్రస్తుతం అంగన్వాడీ కేంద్రాల ద్వారా అన్నిరకాల పోషక విలువలున్న ఆహారంగా 'బాలామృతం' ని చిన్నారులకు అందిస్తున్నారు. దీంతో చిన్నారుల పెరుగుదల సంకేతాలు బాగా ఉంటోంది. అయితే పోషకలోపాలను చిన్నారులకు బాలామృతం కంటే మరింత అధిక పోషణ గుణాలను ఆహారాన్ని ఇవ్వాలని గుర్తించిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కొత్తగా 'బాలామృతం ప్లస్'ను ప్రవేశపెట్టింది.

ముందుగా రెండు జిల్లాల్లో..

అంగన్వాడీ కేంద్రాల్లో సమాధైన చిన్నారుల అలోగ్య స్థితిని రాష్ట్ర మహిళాభివృద్ధి, శిశు సంక్షేమ శాఖ ఎక్స్ క్యూటివ్ అధికారులు సమీక్షించారు. వారి బరువు, ఎదుగుదలను క్రమం తప్పకుండా కొలవడంతో పాటు వారి ఆరోగ్య స్థితిని సైతం రికార్డు చేస్తుంది. ఈక్రమంలో రాష్ట్రస్థాయి నివేదికను విశ్లేషించగా... కొత్తపల్లి అసెంబ్లీ డివిజన్లోని చిన్నారులకు పోషక లోపాలు బాలల పడినట్లు గుర్తించారు. ఇలాంటి వారికి సాధారణ ఆహారంతో పాటు అధిక పోషక విలువలున్న ఆహారాన్ని ఇవ్వాలి. అలా అయితేనే వారు బడెళ్ల వయస్సా చేసేవరకే పోషక లోపాలు అధిగమించడంతో పాటు ఆ తర్వాత ఎదుగుదల

సోమవారం బాలామృతాన్ని ఓ చిన్నారుకి తినిపిస్తున్న కుటుంబ రాజేందర్, చిత్రంలో మంత్రి సత్యవతి రాథోడ్ తదితరులు

రోగాలు లేని తెలంగాణ మా లక్ష్యం

- ఆ దిశగా ప్రభుత్వం సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేపట్టింది
- బాలామృతం ప్లస్ ప్రారంభంలో మంత్రి ఈటల రాజేందర్

సాక్షి, హైదరాబాద్: రోగాలు లేని తెలంగాణ బాలామృతం అక్షయమని వైద్య ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి ఈటల రాజేందర్ పేర్కొన్నారు. సోమవారం నేపథ్యంలో ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ న్యూట్రీషనల్ బాలామృతం ప్లస్ను రాష్ట్ర మహిళాభివృద్ధి, శిశు, గిరిజన సంక్షేమ శాఖల మంత్రి సత్యవతి రాథోడ్ కలిసి ఆయన మాట్లాడుతూ.. సాక్షాత్కరణం వచ్చి 72 ఏళ్లు గడిచినా పోషక లోపాలను అధిగమించకపోవడం బాలామృతం ద్వారా, కొట్లాడి తెచ్చుకున్న తెలంగాణను రోగాలు లేని

రాష్ట్రంగా మార్చేందుకు ప్రభుత్వం కృషి చేస్తోందని, అందుకు అనువైన సంక్షేమ కార్యక్రమాలను ప్రవేశపెడుతుందని చెప్పారు. ఆరోగ్య భారతం అంగన్వాడీల నుంచే ప్రారంభమవుతుందని, ఈ కేంద్రాల ద్వారా గతంలో 15 గుడ్లు సరఫరా చేసి ఇప్పుడు 30 గుడ్లు ఇస్తున్నామని పేర్కొన్నారు. అంగన్వాడీల్లోని చిన్నారులు మరింత ఆరోగ్యవంతులు అవుతారని ఆమె ఆశాభావం వ్యక్తం చేశారు. కార్యక్రమంలో యూనిసెఫ్ దక్షిణాది రాష్ట్రాల బిచ్ మిషన్ రాస్త్రియా తదితరులు పాల్గొన్నారు.

న్యూరు. అనంతరం మంత్రి సత్యవతి రాథోడ్ మాట్లాడుతూ.. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మహిళలు, బాలికులు, చిన్నారుల ఆరోగ్యానికి అత్యధిక ప్రాధాన్యత ఇస్తోందని చెప్పారు. ఆర్థిక మాంద్యం ఉన్నప్పటికీ ఆరోగ్య సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు సంకేతకర స్థాయిలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిధులు విడుదల చేస్తుందని పేర్కొన్నారు. అమ్మ ఒడి పథకం సత్ఫలితాలను ఇస్తోందని తెలిపారు. కొత్తగా తీసుకొచ్చిన బాలామృతం ప్లస్ ద్వారా అంగన్వాడీల్లోని చిన్నారులు మరింత ఆరోగ్యవంతులు అవుతారని ఆమె ఆశాభావం వ్యక్తం చేశారు. కార్యక్రమంలో యూనిసెఫ్ దక్షిణాది రాష్ట్రాల బిచ్ మిషన్ రాస్త్రియా తదితరులు పాల్గొన్నారు.

19న చార్లినార్ సుంచి ర్యాల్: లెఫ్ట్ పార్టీలు

సాక్షి, హైదరాబాద్: దేశ సమగ్రత, సాంఘిక మత్స్యని దెబ్బతీసేలా తీసుకొచ్చిన పౌర సత్య నవరణ చట్టాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ ఈ నెల 19న రాష్ట్రవ్యాప్తంగా నిరసన కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నట్లు వామపక్షాలు (లెఫ్ట్ పార్టీలు) ప్రకటించాయి. హైదరాబాద్లో చార్లినార్ సుంచి ఎగ్జిబిషన్ గ్రౌండ్స్ వరకు ఈ ప్రదర్శన నిర్వహించనున్నట్లు తెలిపాయి. సోమవారం మజ్జూరికి సీపీఎం కార్యకర్తలు తమ్మి నేని వీరభద్రం అధ్యక్షతన జరిగిన సమావేశంలో చాడ వెంకటరెడ్డి, గుండ మల్లీశ్, ఎన్. జయవల్లభి, డా. సుధాకర్ (సీపీఐ), కె. గోపరత్న, జి. జీ చలవతిరావు (న్యూడెమోక్రసీ), రెండు గ్రామపులు, డి. జీ సరస్వతిరావు (సీపీఎం), కె. జానకిరాములు (ఆర్ఎస్ఎం), ఆర్ఎం ప్రసాద్ (పార్లర్ డిప్యూటీ) నిర్వహించారు. జనవరి 1న ఈ పార్టీల అధ్యక్షులలో హైదరాబాద్లో సదస్సు జరిగింది.

అనుకున్న ధరకన్నా ఎక్కువకే

- సన్నబియ్యం టెండర్లలో గతేడాది ధరకన్నా అధికంగా కోట్ చేసిన మిల్లర్లు
- మిల్లర్లతో సంప్రదింపులు జరపనున్న ప్రభుత్వం

సాక్షి, హైదరాబాద్: ప్రభుత్వ పనుల గృహాలు, మధ్యతరగతి భోజనం వంటి సంక్షేమ కార్యక్రమాల కోసం వినియోగించే సన్నబియ్యం సరఫరాకు సంబంధించి నిర్వహించిన టెండర్లలో ప్రభుత్వం ఊహించిన ధరకన్నా అధిక ధరకే మిల్లర్లు కోట్ చేసినట్లు తెలిసింది. ప్రస్తుతం వరకు స్టీమ్ డైస్ క్లియర్ అవుతున్న రూ. 3,350, రాష్ట్ర క్లియర్ అవుతున్న రూ. 3,250 మేర మిల్లర్లు కోసుకోలు చేసిన సరఫరా చేస్తున్నారు. అయితే ప్రస్తుతం నిర్వహించిన

టెండర్లకు గరిష్టంగా రూ. 3,600 వరకు మిల్లర్లు కోట్ చేసినట్లు పౌరసరఫరాల వర్గాల ద్వారా సమాచారం అందింది. ఈ ధర అధికంగా ఉండటంతో మిల్లర్లతో చర్చలు జరిపి ప్రస్తుతం అందిస్తున్న ధరలకే సన్నబియ్యాన్ని సరఫరా చేసేలా చర్చలు జరపాలని శాఖ నిర్వహించినట్లు సమాచారం.

ఎక్కువకే ప్రభుత్వంపై భారం..

ప్రభుత్వం సంక్షేమ పనుల గృహాలు, మధ్యతరగతి భోజనం పథకం ద్వారా పాతశాల విద్యార్థులకు సన్నబియ్యంతో భోజనం అందిస్తున్న విషయం తెలిసింది. ఇందు కోసం ఏడాదికి 1.5 లక్ష మెట్రిక్ టన్నుల సన్నబియ్యం అవసరమవుతుంది. ఇందులో స్టీమ్ డైస్ 37,500 టన్నులు, రా డైస్ 1,12,500 టన్నులు అవసరం. దీనికోసం ప్రభుత్వం ఏటా రూ. 738 కోట్ల మేర ఖర్చు

చేస్తోంది. వచ్చే ఏడాది బియ్యం అవసరాలకు సంబంధించి పౌర సరఫరాల శాఖ టెండర్ల ఆహ్వానించగా, ముగ్గురు మిల్లర్లు మాత్రమే ఈ ప్రక్రియలో పాల్గొన్నారు. ఇందులో అత్యంత తక్కువగా తుది టేబుల్ టెండర్లకు రూ. 3,600 వరకు కోట్ చేసినట్లుగా తెలుస్తోంది. ఇప్పటివరకు సరఫరా చేస్తున్న బియ్యం ధరలతో పోలిస్తే ఇది రూ. 300 వరకు అధికంగా ఉంది. అయితే ఇది అధికంగా ప్రభుత్వంపై రూ. 35 నుంచి రూ. 40 కోట్ల మేర భారం వడే అవకాశం ఉండటంతో ప్రభుత్వం అంగీకరించలేదు. అయినా సోమవారం టెండర్లలో మిల్లర్లు అధిక ధరకే కోట్ చేశారు. గతంలోనూ ఇదేమోదారి అధిక ధరకే కోట్ చేసిన సమయంలో శాఖ అధికారులు మిల్లర్లతో చర్చించి తక్కువ ధరలకే సన్న బియ్యం సరఫరా చేసేలా ఒప్పించారు.

'సఫాయి కర్మచారిలకు ఆర్థిక చేయూత పథకాలు'

సాక్షి, హైదరాబాద్: సఫాయి కర్మచారిల వృత్తిని మార్చేందుకు ప్రభుత్వం పలు ఆర్థిక చేయూత కార్యక్రమాలు చేపడుతోందని రాష్ట్ర ఎన్సీ అభివృద్ధి, మైన్ ట్రేడింగ్ శాఖ మంత్రి కొమ్మల ఈశ్వర్ పేర్కొన్నారు. సోమవారం టూరిజం షాజాల్ 'యాక్టర్ ఫ్రంట్' ఎలిమినేషన్ ఆఫ్ మాన్యువల్ క్లీనింగ్ అండ్ సెవర్స్ నీసర్ అండ్ సెక్టిక్ ట్రానింగ్స్ పై దక్షిణాది రాష్ట్రాల నిర్వహించిన వర్క్ షాప్ లో మంత్రి మాట్లాడారు. మాన్యువల్ స్వావేంజర్య ఉండొద్దని చట్టాలు చెబుతున్నాయని, ఇప్పటివరకు అలాంటి వృత్తి నే నమ్ముకున్న వారికి ఆర్థిక సహకార పథకాల ద్వారా సరైన ఉపాధి కల్పిస్తున్నట్లు చెప్పారు. టి. హెచ్. ఎం. పరిధిలో సుమారు 18 వేల మంది సఫాయి కర్మచారిల పనిచేస్తున్నారని, సెక్టర్ లు మిల్లర్లతో చర్చించి తక్కువ ధరలకే సన్న బియ్యం సరఫరా చేసేలా ఒప్పించారు.

చెన్నమనేని రమేష్ కు ఊరట

- పౌరసత్వం రద్దుపై స్టే 8 వారాల పాడిగింపు
- ఇంకా జర్నల్ పౌరసత్వం ఉందో లేదో చెప్పాలని కేంద్ర హోం శాఖకు హైకోర్టు ఆదేశం
- తదుపరి విచారణ 4 వారాలకు వాయిదా

సాక్షి, హైదరాబాద్: వేములవాడ ఎమ్మెల్యే చెన్నమనేని రమేష్ పౌరసత్వం రద్దుపై స్టే 8 వారాల పాడిగింపు చేస్తూ కేంద్ర హోం శాఖకు హైకోర్టు ఆదేశం జారీ చేశారు. రమేష్ జర్నల్ పౌరసత్వం పొందినట్లు హైకోర్టు గత నవంబర్లో స్టే ఇచ్చింది. ఆ ఉత్తర్వులను తాజాగా పొడిగిస్తూ న్యాయ మూర్తి జస్టిస్ చట్రాకోడండారా ఆదేశాలు జారీ చేశారు. రమేష్ జర్నల్ పౌరసత్వం రద్దుపై స్టే 8 వారాల పాడిగింపు చేస్తూ కేంద్ర హోం శాఖకు హైకోర్టు ఆదేశం జారీ చేశారు. రమేష్ జర్నల్ పౌరసత్వం పొందినట్లు హైకోర్టు ఆదేశం జారీ చేశారు. తదుపరి విచారణ 4 వారాలకు వాయిదా వేశారు. న్యాయాలను దానివల్ల మోసపోయిన విధానాల ద్వారా చెన్నమనేని రమేష్ భారతీయ పౌరసత్వం పొందినట్లు కేంద్ర హోం శాఖ నిర్ధారించింది. భారత పౌరసత్వ చట్టం-1955లోని 10వ సెక్షన్ ప్రకారం రమేష్ పౌరసత్వాన్ని రద్దు చేస్తూ కేంద్ర హోం శాఖ ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. రమేష్ పౌరసత్వం చెల్లదంటూ 2009లో ఆయనపై పోటీ చేసి ఓడిపోయిన కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి అది శ్రీనివాస్, కేంద్ర హోం శాఖకు ఫిర్యాదు చేయడంతో పాటు హైకోర్టును ఆశ్రయించారు. పౌరసత్వం అంశం కేంద్ర హోం శాఖ పరిధిలో ఉంటుందని చెన్నమనేని రమేష్ గతంలో వాదించారు. ఈ కమిటీ ఏర్పాటు చేసి పౌరసత్వం పరిష్కరించాలని గతంలో కేంద్ర హోం శాఖను ఆదేశించింది. ఫలితంగా 2010లో ఎన్.కె.టాండన్ ఆద్య ర్యంట్ ఏర్పాటు చేసిన ప్రభుత్వ కమిటీ విచారణ జరిపి ఆయన పౌరసత్వాన్ని రద్దు చేస్తూ 2017లో నిర్ణయం తీసుకుంది. ఈ నిర్ణయం చెల్లదని చెన్నమనేని రమేష్ తిరిగి హైకోర్టులో పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. 1993లో జర్నల్ పౌరసత్వం పొందానని, అయితే ఆ తర్వాత చట్ట ప్రకారం భారత పౌరసత్వాన్ని పొందినట్లు చెప్పారు. కేంద్ర హోం శాఖ ఈ విషయాన్ని తేల్చాలని ఈ ఏడాది జూలైలో హైకోర్టు ఆదేశాలు ఇచ్చింది. అందుకు చెప్పలేదని, హైకోర్టు ఉత్తర్వులను కేంద్రానికి, ఫిర్యాదు ద్వారా శ్రీనివాస్ అప్లీషన్ ద్వారా తెలియజేసినట్లు రమేష్ తరపు న్యాయవాది వాదించారు. ఇప్పటికీ రమేష్ కేంద్రానికి పాస్పోర్టులతో ఉన్నారని, నేటికీ జర్నల్ పౌరసత్వంతో కూడా ఉన్నారని శ్రీనివాస్ వాదించారు. ఇరుపక్షాల వాదనల అనంతరం ద్వంద్వ పౌరసత్వంపై చేస్తున్న ఆరోపణలకు ఆధారాలతో కొరతగా ఉంటుంది అని శ్రీనివాస్ హైకోర్టు నోటీసులు ఇచ్చింది.

29న పూర్వ విద్యార్థుల మహాసమ్మేళనం

ముఖ్య అతిథిగా ఆర్ఎస్ఎస్ బిచ్ మోహన్ భగవత్ హైదరాబాద్: సరస్వతీ విద్యా పీఠం తెలుగు రాష్ట్రాల పూర్వ విద్యార్థులు, అచార్యుల మహాసమ్మేళనం ఈ నెల 29న హైదరాబాద్లోని బండ్రగూడలోని శారదాదామంట్ల ఘనంగా నిర్వహిస్తున్నట్లు విద్యారాజుల దక్షిణ మధ్య క్షేత్ర సంఘటనా కార్యకర్తల లింగం సుధాకర్ తిరుమల చెప్పారు. ఈ కార్యక్రమంలో 10 వేల మందికి పైగా పూర్వ విద్యార్థులు, 1,500 మంది పూర్వ అచార్యులు పాల్గొంటారని తెలిపారు. సోమవారం సోమాజిగూడ ప్రెస్ క్లబ్ లో కార్యక్రమ కరపత్రాన్ని విద్యారాజుల ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యకర్తల పని మల్లయ్య పూర్వ విద్యార్థుల పరిషత్ రాష్ట్ర సెక్రటరీ బొమ్మ శ్రీనివాస్ అలతో కలిసి ఆయన అవినీతిని పేర్కొన్నారు. ఈ సందర్భంగా సుధాకర్ తిరుమల చెప్పారు. మహా సమ్మేళనం కార్యక్రమానికి ఆర్ఎస్ఎస్ బిచ్ మోహన్ భగవత్ ముఖ్య అతిథిగా విచ్చేస్తారని చెప్పారు. కార్యక్రమం అనంతరం పీఠం అధ్యక్షులలో బండ్రగూడలో నిర్వహించిన శ్రీ విద్యారాజుల ఇంటర్నేషనల్ సీపీఎస్ సి సూర్య, అధ్యక్షుల కోసం నిర్వహించిన 18 టిబెట్ క్వార్టర్స్ సు భగవత్ ప్రారంభిస్తారని తెలిపారు.

పెద్ద బండి

పెద్ద సంపాదన

పెద్ద సఫలత

ధర

₹3.43 లక్షల*

పెద్ద కార్గెట్ బాక్స్

2257 mm (7.4 ft)*

పెద్ద పేలోడ్

715 kg

పెద్ద మైలేజ్

29.1 km/l*

JEETO PLUS*

నిల్వార్చి ఎంపికకండి. ఎక్స్ ట్రా సింపాటింగండి.

10 లక్షల రూపాయల దుర్ఘటన ఇన్సూరెన్స్ ఉంటుంది
ఇతర ఆకర్షణీయమైన సదుపాయాలకు కలిపి రిటర్న్ సబ్సిడీ

మామిడినీ ఆక్సిజన్ రేలు ప్రమాణిత వాహనంలో భాగం కాదు. *VRDE సర్టిఫికేషన్ ప్రకారం, స్టాండర్డ్ డ్రివింగ్ డతలపై ఆధారపడి.
*ఎక్స్ ట్రా డిమాండ్ హైదరాబాద్, సియమ నిబంధనల వర్తిస్తాయి.

SANSAI AUTO SERVICES PVT. LTD: NALGONDA, MIRYALAGUDA, SURYAPET PH: 8448792897.

సాక్షి

మంగళవారం, డిసెంబర్, 17

అనర్థదాయకం

పౌరసత్వ సవరణ చట్టానికి వ్యతిరేకంగా సాగుతున్న అందోళనల్లో చోటుచేసుకుంటున్న విధ్వంసం, పోలీసుల చర్యలు ప్రజాస్వామ్యవాదులందరినీ కలవరపరుస్తున్నాయి. ఒక నగరమని కాదు, ఒక విశ్వవిద్యాలయమని కాదు... దేశవ్యాప్తంగా ఎన్నోచోట్ల ఈ చట్టంపై ఆగ్రహవేళాలు పెట్టుబుతుతున్నాయి. న్యూఢిల్లీ, అక్కో, బాంబాయి, ముంబై, చెన్నై, హైదరాబాద్, తిరువనంతపురం నగరాల్లో విద్యార్థులు రోడ్లపైకి వచ్చారు. ఈ అందోళనలకు దిగివారంతా ఆ చట్టాన్ని వెనక్కి తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేస్తున్నా అందుకు ఎవరి కారణాలు వారికన్నాయి. రాజ్యాంగ స్ఫూర్తికి విరుద్ధంగా ఈ చట్టం పౌరుల్ని మత ప్రాతిపదికన విభజిస్తోంది ఆరోపిస్తున్నవారితోపాటు తమ రాష్ట్రాల్లోకి ఆకృత మంగా వలస వచ్చినవారిలో కొందరిని ఇక్కడే ఉంచడానికి ఈ చట్టం వీలు కల్పిస్తోంది ఈశాన్య రాష్ట్రాల పౌరులు అందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. బిల్లులో శ్రీలంక తమిళ శరణార్థుల ప్రస్తావన లేక పోవడంలో తమిళనాడులో నిరసన గళాలు వినిపిస్తున్నాయి. ఈ అందోళన ప్రభావం ఏ స్థాయిలో ఉందంటే ఎన్డీఎ మిత్రపక్షాలు ఆసాం గణ పరిషత్(ఏఐపీ), జేడీ(యూ)లు కూడా ఇప్పుడు పౌర సత్వ చట్టాన్ని వ్యతిరేకిస్తున్నాయి. ఆ చట్టాన్ని రాజ్యాంగ విరుద్ధమని ప్రకటించాలంటూ ఏజిపీ సుప్రీంకోర్టులో పిటిషన్ దాఖలు చేస్తోందని తెలిపింది. ఢిల్లీలోని జామియా మీలియా విశ్వవిద్యాలయం విద్యార్థులు చేస్తున్న ఆందోళన హింసాత్మకంగా మారడం, పోలీసులపై దాడులు చేసి వారిని రక్తలు కాచేలా కొట్టడం, దాన్ని నియంత్రించే పేరు మీద పోలీసులు దాడి చేసిన ఘాతానికి దృశ్యాలు చాణక్యలో చూసి అందరూ దిగ్రాంతి చెందుతున్నారు. విశ్వవిద్యాలయం వెలుపల జరిగిన విధ్వంసంపై, తమపై జరిగిన దాడులపైనూ దర్యాప్తు చేయడం పోలీసుల బాధ్యతే. దాన్నివరూ కాదనరు. కానీ ఆ పేరు మీద జామియాలోని లైబ్రరీపై, అక్కడి వాడిరూంపై దాడి చేసి ఘాతానికి దారితీసిన వారికి నట్టు కొట్టి తీవ్రంగా గాయపర్చడం, విద్యార్థినిలను సైతం కొట్టడం సరైన చర్య కాదు. ఈ అందోళన సాకుగా తీసుకుని సంఘ వ్యతిరేక శక్తులు విద్యులపానికి దిగాయని జామియా విద్యార్థులు కూడా ఆరోపించారు. తాము శాంతియుతంగా ఆందోళన చేయడంబట్టామన్నా తప్పి హింసకు దిగి ఉద్దేశం లేదని వారు చెప్పారు. బహుశా సరైన చర్యలు తీసుకుని ఉంటే సోమవారంనాటికి ఈ ఉద్రిక్త వాతావరణం ఎంతో కొంత సడలింది. కానీ అందుకు విరుద్ధంగా అది మరింత తీవ్ర రూపం దాల్చింది.

జామియాలోనూ, అలీగఢ్ ముస్లిం విశ్వవిద్యాలయంలోనూ పోలీసులు దాడులు చేయడాన్ని నిరసిస్తూ దేశవ్యాప్తంగా అనేక విశ్వవిద్యాలయాలు, ఐఐటీలు, ఇతర విద్యాసంస్థల విద్యార్థులు నిరసన లకు దిగారు. తాము సహనంతో ఉన్నామని పోలీసులు చెబుతున్నారు. కానీ జామియాలో ముగ్గురు విద్యార్థులకు తగిలిన బుల్డోజీ గాయాలకు కారకులు ఎవరు? ఉద్యమాల్లో అదిక సంఖ్యలో జనం పాల్గొంటున్నప్పుడు నిర్వాహకులకు వారిపై ఆదావు ఉండదు. ఇది ఆనరా చేసుకుని సంఘ వ్యతిరేక శక్తులు ఆ ఉద్యమాలను పక్కదోవపట్టించే ప్రయత్నం చేస్తాయి. ఈ ప్రమాదాన్ని ఊహించబట్టి విశ్వవిద్యాలయం ఆవరణలోనే ఆందోళనను నిర్వహించమని తాను విద్యార్థులకు సూచించానని జామియా మిలియా వైస్ చాన్సలర్ నజ్రూ అబ్దుల్ జెబుతున్నారు. కారణం ఏమనూ విద్యార్థుల ఆందోళన రోడ్లపైకి వచ్చింది. కనీసం పోలీసులైనా విశ్వ విద్యాలయ అధికారుల నుంచి ముందస్తు అనుమతి పొంది అందులోకి ప్రవేశించి ఉంటే బాగుం డేది. ఆప్పుడు లైబ్రరీని ధ్వంసం చేశారని, వాడిరూంలో కొంతభాగం విద్యార్థులను గాయపరచారని ఆరోపణలో చేచ్చే కాదు... ఏ సమస్యపైనూ ఉంటూ ఆందోళన జరుగుతున్నప్పుడు వీలైనంతవరకూ ఉద్రిక్తతలు తగ్గించడం ప్రధాన అధ్యక్షంగా ఉండాలి. కానీ జామియాలో అందుకు విరుద్ధంగా జరి గింది. ఫలితంగా విద్యార్థుల ఆందోళన దేశవ్యాప్తంగా విస్తరించింది. రాజీవ్ గాంధీ హయాంలో ఆస్సాం విద్యార్థులు ఆక్రమ వలసలను అరికట్టాలని కోరుతూ 1985లో జరిపిన ఉద్యమాన్ని ఈ తరహాలోనే అణచడానికి ప్రయత్నించినప్పుడు అదెలా విస్తరించింది? పాలకులకు గుర్తుండే ఉంటుంది. గత వారంమతా ఉద్రిక్తంగా ఉన్న ఆస్సాం సోమవారానికి కాస్త ఉపశమించింది. గువా హాటిలో జరిగిన పోలీసు కాల్పుల్లో నలుగురు మరణించగా, 29 మంది బుల్డోజీ గాయాలయ్యాయి. పశ్చిమ బెంగాల్లో కూడా ఆందోళన హింసాత్మకం అయింది. కేవలం వందలకులు నమ్మి జనం ఆందోళనకు దిగుతున్నారని, విషజ్ఞాలు వారిని చక్కదిద్దవట్టిస్తున్నాయని ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ, కేంద్ర హోంమంత్రి అమిత్ షా చెబుతున్నారు. కానీ ఈ చట్టం తీసుకోవేస్తున్నందు సమాజంలోని అన్ని వర్గాల వారితో చర్చించిపుంటే ఈ పరిస్థితి తరలెత్తే కాదు. జాతీయ పౌరసత్వ సమూహ (ఎన్ఆర్ఐ)ని ఏడేమేరకు అంగీకరించిన ఆస్సాంలో సైతం ఇప్పుడు కొత్త చట్టంపై ఒకటి బలమైన వ్యతిరేకత ఎందుకొచ్చిందో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. పరాయి దేశాల నుంచి వచ్చినవారిలో కొందరికి పౌరసత్వం ఇవ్వడానికి కొత్త చట్టం తీసుకోవచ్చన్నారు, ఇది తమ భాష, సంస్కృతి వగై రాలపై బలమైన ప్రభావం చూపడమేకాక... తమ ఉపాధిని సైతం డెబ్బతీస్తుందని ఆస్సాం పౌరులు అందోళన చెందుతున్నారు. ఈ విషయంలో తరలెత్తిన సందేహాలు నివృత్తి చేయడానికి బదులు ఎవరో కారకులని నిందించడం వల్ల ఉపయోగం లేదు.

దేశవ్యాప్తంగా ఇప్పుడు జరుగుతున్న ఆందోళనల్ని ఉపశమించజేయడానికి ఏం చేయాలని ఆలోచించాల్సిన తరుణంలో మేఘాలయ గవర్నర్ తదాగతే రాయ్ 'ఇక్కడుండటం ఇష్టంలేనివాళ్ల కక్షకర కొరియా పోవచ్చు' అంటూ ట్వీట్ చేయడం బాధ్యతాహీనత్వం. ఇలాంటి నేతలను ఆదావు చేయడంతోపాటు జరుగుతున్న ఆందోళనలపై దృష్టి పెట్టి, సందేహ నివృత్తి కోసం తగిన చర్యలు తీసుకోవడం అవసరమని కేంద్రం గుర్తించాలి. ప్రశ్నించడం దానికదే నేరం కాదు. ప్రజాస్వామ్యానికి అది ఎంతో అవసరం కూడా. ప్రశ్నించడానికి అవకాశం ఇచ్చినప్పుడు, సమస్యల్ని పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నించినప్పుడు ఉద్యమాలు బల్యరేవుతాయి. అవి ఉగ్రరూపం దాల్చవు.

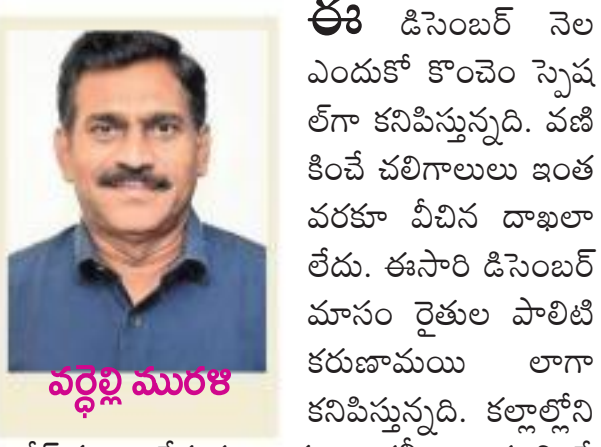
గ్రహం అనుగ్రహం

శ్రీ బికారి నామ సంవత్సరం, దక్షిణాయనం, హేమంత ఋతువు మార్గశిర మాసం, తిథి. బ.షష్ఠి. రా. 2.51 వరకు, తరువరి నవ్తమి నక్షత్రం ముఖ రా. 3.10 వరకు, తరువరి ఘ్నము, వర్షం ష. 3.0 నుంచి 5.21 వరకు, దుర్ముహూర్తం ఉ. 8.38 నుంచి 9.21 వరకు తరువరి రా. 10.36 నుంచి 11.28 వరకు. అమృతఘడియలు... రా. 12.51 నుంచి 2.20 వరకు.

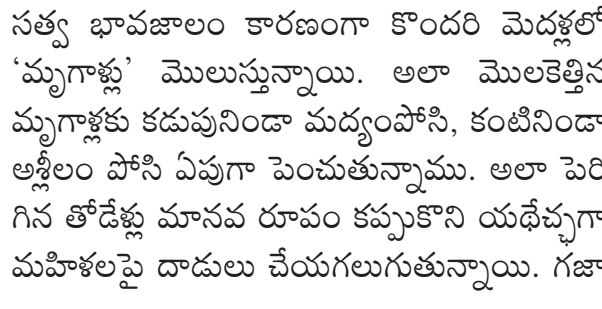
సూర్యోదయం

6.27
సూర్యాస్తమయం: 5.25
రామణాలుం: ష. 3.00 నుంచి 4.30 వరకు
యమగంటం: ఉ. 9.00 నుంచి 10.30 వరకు

సాధికార శంఖారావం

ఖరీఫ్ సు-నాటీనుకుంటున్న రబీని కలిగించే తుపాను దాడులకు తాపీయలేదు. శ్రీ విచారినామ సంవత్సరం, దక్షిణాయనం, మార్గశిర మాసం నడుస్తున్న ఈ డిసెంబర్ నెల మహిమార్నిర్మితమైన మాసంగా ఉత్తేజపరుస్తున్నది. సాధికారత కోసం, సమాన హక్కులకోసం స్వేచ్ఛిస్తున్న మహిళలకు, పేద వర్గాలకూ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యుద్ధ ఖాతానూ, రక్షణ కవచాలను అంద జేసింది. శాసనసభ శిక్షాశాల అవినీతిపై ఒక విప్లవాత్మక బిల్లును ఆమోదించాయి. మరో విప్లవాత్మక ప్రస్తానానికి అడ్డుగా నిలిచిన ముఖ్యమం, రాక్షసు ఎరపిశాయి. ఈ నేలనూ నింగిని ఏలూ నాకి ముందుకొస్తున్న మహిళల పాతింటి తోడేట్లూ దాపురించిన మృగాళ్లను గరి తప్పకుండా వేటాడే ఏపీ-దిశ చట్టాన్ని పైవిన జగన్ ప్రభుత్వం రూపొందించి సభ ఆమోదాన్ని తీసుకున్నది. పోటీ ప్రపంచంలో నెగ్గకు రావడానికి ఒక దివ్యాస్తంలాగా ఉపయోగపడుతున్న అంశం ఇంగ్లీష్ మాధ్యమంలో విద్యాభివృద్ధి. ఆ దివ్యాస్తాన్ని పేద విద్యార్థులందరికీ ప్రసాదించడం కోసం వైసీపీ జగన్ ప్రభుత్వం ఇప్పటికే ఆదేశాలు జారీచేసింది. దానికి వ్యతిరేకంగా ఒక ఉద్యమాన్ని నిర్వహించిన ఉచ్చి భారీని ప్రతిపక్షం ప్రజా వైకాపాన్ని చూసి వెనక కాదు మేసింది. ఈ ఆసింట్లీ చర్యల్లో ఇంగ్లీష్ మాధ్యమంపై తెల్లజెండా చూపించి ప్రకృష్టమైన లొంగు బాటును బేషరతుగా ప్రకటించింది.

మహిళల అప్రకటిత సీడెడం కోసం సాగుతున్న రోజుల్లోనే, సూర్యోదయం... ముదిత నేర్పేగదాని విద్వంసం ముద్దార నేర్పించిన నేరం ప్రతిపక్షం ప్రజా వైకాపాన్ని చూసి వెనక కాదు. నాటీనుంది నేటివరకు విద్యా- విజ్ఞాన రంగాల్లో మహిళల ప్రస్తావనం జెట్ వేగంతో యాను కొని వచ్చింది. ఎన్నోవిధాలుగా సామాజిక శృంగారాలలో బంధిచే ప్రయత్నాలు చేసినప్పటికీ ఆమె జైత్రయాత్రను సంపూర్ణంగా అడ్డుకోలేక పోయారు. రైలి అంపర్న, యుద్ధ విమానాలు నడవడంతోపాటు ఆంధ్రప్రదేశ్ నందు ఉత్కల సంఘం హద్దుగా పురోగమిస్తున్నది. ఈ దశలో, ప్రత్యేకించి మనదేశంలో నెలకొన్న దురదృష్టకర పరిస్థితి మహిళా సాధికారతకు అటంకాలు సృష్టిస్తున్నది. మహిళలపై జరుగుతున్న హింస, ఆత్మాహారాలు మనదేశంలోనే ఎక్కువ. రెండేళ్ల కిందటి అధికారిక లెక్కల ప్రకారమే నగటున రోజుకు 90 ఆత్మా హారాలు జరుగుతున్నాయి. ఇది పోలీస్ స్టేషన్లలో ఫిర్యాదు అవుతున్న కేసుల సంఖ్య మాత్రమే. ఫిర్యాదు చేయకుండా తమలో తాము కనువి తప్పిపోతున్న వారి సంఖ్య ఇంతకు ఎన్నో రెట్టు ఎక్కువగా ఉండవచ్చు. చదువుకునే వాళ్లు, పనిచేసే ఆఫీసులో, ఇంట్లో-ఇరుగుపొరుగులో, బంధు వర్గాల మధ్య, వీధుల్లో పోకిరి నడుమ వేధించుటలు, వెక్కిరించుతలతో మానసిక వేదనలకు గురికాని మహిళల అపరాధాల సంఖ్య, స్త్రీని సహించని కాక, తక్కువగా చూసే మన సాంస్కృతిక వార

సత్వ భావజాలం కారణంగా కొందరి మెడల్లో 'మృగాళ్లు' మొలుస్తున్నాయి. అలా మొలకెత్తిన మృగాళ్లకు కడుపునిండా మద్దతుపోసి, కంబేనిండా అట్టలు పోసి ఏవుగా పెంచుతున్నాయి. అలా పెరి గిన తోడేట్ల మానవ రూపం కచ్చుకొని యదేవుగా మహిళలపై దాడులు చేయగలుగుతున్నాయి. గజా

నికో గాంధారిసుతుడు గాండ్రిస్తున్న నేలలో విచ్ఛిన్నమై కిరక సంతతి రెప్పిపోతున్న వేళలో నిర్మితిగా సంబంధం స్వేచ్ఛను మహిళ కోల్పోతున్నది. ఆ స్వేచ్ఛ లేనినాడు మరన్ని ఉన్నత శిఖరాలను అధిరోపించడం మహిళకు సాధ్యంకాదు. ఒక రకంగా మహిళా సాధికారతకు ఈ కిరక వర్షం అటంకంగా తయారైంది. తన పతి ప్రాణాలను అన్యాయంగా హరించారన్న కోపంతో యము దర్పరాజును నిలదీయడానికి బయల్దేరుతుంది సాచిత్రీ. యముదర్పరికి ప్రవేశించడానికి అడ్డుగా భయంకరమైన వైతరణీ నది ప్రవహిస్తుంది. సాచిత్రీ తన లక్ష్మణుని సాధించి పతిప్రాణాలను తిరిగి పొందాలంటే ఈ వైతరణీ నదీని అధిగ మించవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. నేటి మహిళ తన సాధికారతా లక్ష్యాధన కోసం ఆత్మాహారాల రూపంలో జుగుప్సాకంగా ప్రవహిస్తున్న వైతరణీని దాటవలసి వస్తున్నది. అదిగో, ఆలా దాట దానికి ఉపయోగపడే ఒక పడవను ఏపీ దిశ యాక్ట్ -2019 రూపంలో వైసీపీ జగన్ ప్రభుత్వం తయారు చేసింది. గతంలో ఇందుకోసమే కేంద్రం రూపొందించిన నిర్ణయ చట్టం అవరణలో సత్య లితాలు ఇప్పుడే సేవద్దంలో అందులోని లోపాలను పరిహరిస్తూ, కట్టుదిట్టంగా, బాధితులకు సత్కర న్యాయం జరిగించింది. ఈ బిల్లును ఏపీ ప్రభుత్వం తయారుచేసింది.

యావచ్చి ప్రపంచాన్ని దిగ్రాంతికి గురిచేసిన శంఖాబాదే ఆత్మాహార ఘటనలో ప్రాణాలు కోల్పోయిన వెలమర్లీ దాక్టర్ 'దిశ' పేరు మీద ఏపీ ప్రభుత్వం కొత్త చట్టాన్ని తెచ్చింది. దుర్మార్గులకు బలపుతున్న అడవిద్రవ పట్ట ఒక అన్నగా, ఒక తండ్రిగా ఆలోచించి ఈ చట్టాన్ని తీసుకొచ్చినట్లు ఏపీ శాసనసభలో ముఖ్యమంత్రి వైసీపీ జగన్ ప్రకటించారు. ఇది అమలులోకి వచ్చిన తర్వాత

విద్యాభోధనపై కూడా సభలో చర్చ జరిగింది. ఈ అంశంపై ప్రభుత్వం ఇప్పటికే ఆదేశాలు జారీ చేసినప్పటికీ మరోసారి చర్చ జరగడానికి కారణం వస్తుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆదేశాలు జారీ చేసిందే తడవుగా ప్రతిపక్ష క్యాంపు దీనికి వ్యతిరేకంగా ఒక కృత్రిమ ఉద్యమాన్ని నిర్వహించేందుకు సంస్కాచలు చేసింది. తెలుగు భాషకు మరణ శాసనం రాష్ట్రవారంలూ చంద్రబాబు-పవన్ కల్యాణిలు విరుచుకుపడ్డారు. ఎల్లో మీడియాకా చరామణితో వచ్చు రెండు పత్రికలు పతాక శీర్షికాలతో కృత్రిమ ఉద్యమానికి సమీపాలు సమకూర్చాయి. ఈ వ్యవహారంపై పేద ప్రజాసేవలో ఆగ్రహం కట్టలు తెంచుకున్నది. పైవేవో పాఠశాలలో ఇంగ్లీష్ మీడియంలో చదువుకున్న ధన వంతుల బిడ్డలతో తెలుగు మాధ్యమంలో చదువుకున్న తమ బిడ్డలు పోటీ పడలేకపోవడాన్ని ఈ తల్లిదండ్రులు అనుభవపూర్వకంగా తెలుసుకున్నారు. ఇంగ్లీష్ నైపుణ్యం లేకుండా పోటీ పడలేకపోయినా, ఇంజనీయర్ల నెగ్గకు రావడం కష్టం. తెలుగులో చదివిన విద్యార్థి ఉన్నత స్థానాలను చేరుకోవడానికి ఇది పెద్ద అవరోధంగా తయారైంది. అసమానుల మధ్య పోటీ ధర్మంగా, యుద్ధనీతి కూడా కాదు. విరథిపై రథి భాణం వేయదు. తన రథ చక్రం నేలలో దిగబడినప్పుడు కిందికి దిగ చక్రాన్ని పైకెత్తడానికి ప్రయత్నిస్తాడు కిందికి దిగి అడగడానికూ బాణం ఎక్కువెట్టిన అధ్యునిడికి ఈ ధర్మాన్ని గుర్తుచేస్తాడు కచ్చుడు.

ప్రాచ్యుత్తరాలకు తిరు మంత్రోపదేశం నీవే ద్వైపై నోజులతో శ్రీరంగం గడి గోపురమెట్టి అందరికీ వినిపించేలా గట్టిగా ఆ మంత్రాన్ని పఠించిన రామానుజాచార్యుల వారి విప్లవాత్మక చర్య పంటిడి పేద విద్యార్థులకు అంగ మాధ్యమం బోధన. పేదల సాధికారతకోసం ప్రభుత్వం సమకూర్చిన దివ్యాస్తంగా ఇంగ్లీష్ మాధ్యమాన్ని వారు భావించారు. తెలుగు భాషాభివృద్ధి పేరుతో ముందుకు తెచ్చిన మోసపూరిత వాదనలను పేద వర్గాల అనుకూల మేధావులు ప్రతి వాదనలతో తుట్టించారు. వీటి ప్రభుత్వానికి అందగా నిలిచారు. ఈ వేసనామాలతో బిత్తరబోయిన ఎల్లో సిండికేట్ తోకముడిచింది. ఈ సమావేశాల్లోనే ప్రతిపక్ష నేత తన అమ్మల పాదిలోని యూ-ఎల్నీ బాణాన్ని మరోసారి ప్రయోగించారు. తన భాతంలో ఇదివరకే వేసుకున్న హైదరాబాద్ నిర్మాణం, కంప్యూటర్స్ కనిపెట్టడం, మొబైల్ ఫోన్ ఇన్వెస్ట్ మెంట్ వర్గాల సరసన ఇంగ్లీష్ మీడియాన్ని కూడా చేర్చుకున్నాడు.

స్వల్పకాలిక సమావేశాలే అయినప్పటికీ, పేదలు, మహిళల తరఫున సాధికార శంఖారావం చేసిన సమావేశాలుగా ఇవి అసెంబ్లీ చరిత్రలో నిలిచిపోయాయి. చరిత్రాత్మకమైన బిల్లులు అడ్డుకోవడానికి, ఇతర ముఖ్యమైన బిల్లులను పక్క దోవ పట్టించడానికి వాయిదా తీర్మానాలు పెట్టడం, మార్గరేఖ కోడవపరడం వగైరా పాఠ క్లిక్కిలెన ప్రతిపక్షం ఆశ్రయించింది. ఈ తరహా 'స్టే బు ది గ్యాల్' వ్యూహాలకు కాలదోపం పట్టింది. ప్రజలు వ్యాపాలను అక్కర చేసుకుంటున్నారు. తన వయసు డెబ్బయి సంవత్సరాలైతూ, అందోళన ఇవ్వరెండైన ప్రతిపక్ష నేత ప్రకటించుకున్నారు. ఆ మాటలు ఆవరణాత్మకంగా నిరూపితం కావాలంటే అసెంబ్లీలో పాఠశాలపై వీధినాటక ప్రదర్శనలకు భరతవాక్యం చెప్పవలసి ఉంటుంది.

muralivardelli@yahoo.co.in

సోషల్ మీడియా

అందోళన	వాత	తగునా?
<p>బిజినెస్, యాకీ, ఇంకా ఇతర రాష్ట్రాల్లో ఉంటున్న మూ బంధువులు అనేకమంది ఎంతో అందోళనతో నాకు ఫోన్లు చేస్తున్నారు. అందరూ ఒకే విధమైన ప్రశ్నలనున్నా - మనకు ఇంకా ఎంత సమయం ఉంది? ఎలాంటి పత్రాలు మనం సిద్ధం చేసుకోవాలి? ఉంటుంది? తర్వాతం జరుగుతుంది?... బీబీసి టీవీ మన రాజకీయ నాయకులు సమాధానం ఇచ్చాలి. ప్రజానీకంలో చోటుచేసుకున్న భయంలో చలనలను పారలలోలా. అందుకు స్పష్టమైన పరిష్కారాలు చూపాలి"</p> <p>- మర్నా వేరీ, నీనియర్ ఇన్ఫర్మేషన్</p>	<p>వ్యాఖ్య సరైనది. జామియా, అలీగఢ్ ముస్లిం యూని వర్సిటీల్లో పోలీసుల చర్యపై విమర్శ దాఖలు చేసిన దానిని జైర్నింగ్, కోటిన్ గోసేనాల్వేనీకు ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఎన్ఎం బాళ్లోకా సంగతి తెలిపారు. సాంత ఎజెండా కోసం కోర్టుల్ని ఉపయోగించు కునే రోజులు గతించాయని వారికి అర్థం కావాలి"</p> <p>- ప్రశాంత్ షరీలే ఉప్రమ, న్యాయవాది</p>	<p>ఇంకామియాలోని విద్యార్థిని విద్యార్థులందరినీ లైబ్రరీలోకి తరిమి, వారిని అంతం దారు</p> <p>ఇంకా కొడతారా? ఇది నా ఊహకందం లేదు. ఒక తల్లిగా, ఆ పిల్లల శ్రేయస్సు కోరే తండ్రిగా, ఆ వ్యక్తికి అంకితమైన అన్ని విద్యార్థుల తరచూ వెళ్లడం వగైరా ఈ దృశ్యాలు నన్ను చాలా బాధపెట్టాయి. ఈ ఘటనకు కారకులైనవారిపేరిటే కనుకృణి శిక్షించాలి"</p> <p>- పాగెరా ఘోష, నీనియర్ ఇన్ఫర్మేషన్</p>

ఇన్బాక్స్

సవరణ బిల్లును రద్దు చేయాలి

కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చిన పౌరసత్వ సవరణ బిల్లు(కాబీ), జాతీయ పౌర జాబితా(ఎన్ఆర్ఐ) భారత రాజ్యాంగ మాతిక సూత్రాలకు పూర్తిగా విరుద్ధమైనది. ఆధునిక సమాజ నియమాలను, సహజ న్యాయ సూత్రాలకు విఘాతమైన ఈ బిల్లులను నిరసిస్తూ ఈశాన్య రాష్ట్రాలా, మైసూర్లో పరిరక్షణ కోసం, శాంతియుత సామరస్యానికి పాటు పడుతున్న ఉద్యమాలకు పూర్తిగా మద్దతు పలుకుతున్నాం.

మతాతీతంగా జీవనవిధానాన్ని సాగుస్తున్న దేశంలో ప్రజలు తమ తమ మతాల ప్రాతిపదికన పౌరసత్వ నిర్ధారణ చేసుకునే విషయం స్థితి కలిగించాలనుకోవడం పరమ అప్రజాస్వామికమైనది. శరణార్థుల్ని, టీడీపీకు గౌరవ నిలువనిక కోసం వస్తున్న ప్రజలను మతాధారంగా చేరు చేసి వారిలో కొందరిని ఆడ్డుకోవడం హేయమింది. కావే, ఎన్నార్ని బిల్లులతో ప్రపంచం ముందు భారత సమాజం తలవంచుకునేలా కేంద్ర ప్రభుత్వం చేస్తుండటాన్ని క్షమించలేని చర్యగా అభిప్రాయపడుతున్నాం. కావే, ఎన్నార్ని బిల్లులను ముద్ద్ర వేయాలి. ఈ ముద్ద్ర కేరక చాలా పెద్దది. రామమోహనరావు చిన్నబావ కొండపల్లి రాఘవరెడ్డి గడిమిదాలో 'సవోదయ పబ్లికర్స్' స్థాపించిన ఏడాదికి ఆ కార్యాలయాన్ని విజయవాడకు మార్చడంలో నవోదయ ప్రస్తావనం మొదలైంది. 60 ఏళ్ల క్రితం సుమిశాల ప్రాంగణంలో ప్రారంభమై, కొత్త పోకడల పెనుతుపోనకు తలవంది, తన పరిధిని తగ్గించుకుంది. నవోదయ సంస్థ అధికంగా చిక్కినూ, అక్ష్యాన్ని విడిచి పెట్టలేదు. ప్రచురణలు ఆపారు. విక్రయం జరిపారు.

1984లో కృష్ణాజ్ఞా గవ్వనూరి తాలూకా ఉంగుటూరు గ్రామంలో ముగ్గురు ఆడపిల్లల తరవాత జన్మించిన అబ్బూరి రామమోహనరావు, ఎన్నార్ని చరకు చదువుకున్నారు. 1955లో చరకుల్లోని రూస్సోల్లో దండల వివాహం చేసిన కన్యార్లు. పుస్తక వ్యాపారాన్ని గౌరవప్రదమైన వృత్తిగా భావించిన రామమోహనరావు, 'చదువుకున్న వారితో పరిపర్యయాల పెరిగినకొద్దీ నాకున్న సాహిత్య పరిజ్ఞానం ఎంతటిదో తెలిసింది. బాపు కార్వారు సంతకాన్ని శ్రీరమణ ముందుమాటలో మొట్టమొదటగా ప్రచురించే అధ్యునిగా నాకు దక్కింది. సంద్యుని రామమోహనరావుని 'విశ్వ రూపం' ప్రస్తావనల్ని నాటి రాష్ట్ర విద్యామంత్రి కీ.పీ నరసింహారావు ఆవిష్క

పుస్తక నవోదయం...

విజయవాడలోని ఏలూరుకోడ్లలో అన్ని పుస్తకాల యాల్, అందులో అన్ని ఉద్బంధల పుస్తకాలే. అన్ని ప్రచురణల మధ్య రెండు చేతులు జోడించి సమస్య రిస్తూ కనిపిస్తుంది నవోదయ సంస్థ. తెలుగు వారంతా తెల్లకాగితాలతో ఉన్న ఒక పుస్తకాన్ని ప్రధర్మిస్తే దానికి కూడా నిశ్చలంగా నవోదయ ముద్ద్ర వేయకుండా. ఈ ముద్ద్ర కేరక చాలా పెద్దది. రామమోహనరావు చిన్నబావ కొండపల్లి రాఘవరెడ్డి గడిమిదాలో 'సవోదయ పబ్లికర్స్' స్థాపించిన ఏడాదికి ఆ కార్యాలయాన్ని విజయవాడకు మార్చడంలో నవోదయ ప్రస్తావనం మొదలైంది. 60 ఏళ్ల క్రితం సుమిశాల ప్రాంగణంలో ప్రారంభమై, కొత్త పోకడల పెనుతుపోనకు తలవంది, తన పరిధిని తగ్గించుకుంది. నవోదయ సంస్థ అధికంగా చిక్కినూ, అక్ష్యాన్ని విడిచి పెట్టలేదు. ప్రచురణలు ఆపారు. విక్రయం జరిపారు.

1984లో కృష్ణాజ్ఞా గవ్వనూరి తాలూకా ఉంగుటూరు గ్రామంలో ముగ్గురు ఆడపిల్లల తరవాత జన్మించిన అబ్బూరి రామమోహనరావు, ఎన్నార్ని చరకు చదువుకున్నారు. 1955లో చరకుల్లోని రూస్సోల్లో దండల వివాహం చేసిన కన్యార్లు. పుస్తక వ్యాపారాన్ని గౌరవప్రదమైన వృత్తిగా భావించిన రామమోహనరావు, 'చదువుకున్న వారితో పరిపర్యయాల పెరిగినకొద్దీ నాకున్న సాహిత్య పరిజ్ఞానం ఎంతటిదో తెలిసింది. బాపు కార్వారు సంతకాన్ని శ్రీరమణ ముందుమాటలో మొట్టమొదటగా ప్రచురించే అధ్యునిగా నాకు దక్కింది. సంద్యుని రామమోహనరావుని 'విశ్వ రూపం' ప్రస్తావనల్ని నాటి రాష్ట్ర విద్యామంత్రి కీ.పీ నరసింహారావు ఆవిష్క

గీతా మకరందం

యులు. అందుకే వారితో అవసరాలకి మించి అభిమానం పెంచుకున్నాను" అని వారిని స్మరించుకునే వారు రామమోహనరావు. శంకరమంచి సత్యం రచించిన 'అమరావతి కథలు' (100 కథలు) పుస్తకానికి బాపు కేత బోమ్మలు వేయించాలనుకున్న కలను నెరవేర్చుకున్నారు. ఆకాశవాణి మిత్రుల ముఠలలో జరుకొన్న పేరు తరచుగా తగిలేది. 'ఎవరు ఈ జరుకొన్నా? చదువుదామంటే ఎక్కడా కనబడడేమంది? అనుకుని, సమాచారం సేకరించి, 'శరత్ పూర్తిమ' (కథలు), 'తనలో తాను' (వ్యాసాలు), 'జరుకొన్న పెరడేలు' ప్రచురించారు. ఆరుద్ర కోకిల, శ్రీరంగం నారాయణబాబు 'గుడి రక్షితో ప్రాముఖ్యత తెలియకుండానే ప్రచురించడంపల్ల శ్రీశ్రీ, ఆరుద్రల మధ్య సంబంధాలు నిర్ణీతం సైాయికి చేరింది ఆ ప్రచురణ. 1963లో గోపీవంద పాటోని క్యారెండర్ గా ప్రచురించారు. నవోదయ రామమోహనరావును ఎన్ఆర్ఐ 'మీరు కమ్యూనిస్టుని కదా' అంటే 'నేను కమ్యూనిస్టుని కాదు, హేతువాదిని. నా పిల్లలిద్దరి పెళ్లిళ్లూ రిజిస్ట్రేర్ అఫీసులోనే చేయించాను. మా అబ్బాయి కులాంతర వివాహం చేసుకున్నప్పుడు గర్భించాను. మా నాన్న చనిపోయినప్పుడు అంతర్జాతీయలు నిర్వహించమని ఎంతయంది ఒత్తిడి చేసినా తలొగ్గలేదు. నా తడనంతరం కూడా నా శరీరం అని ఆస్థానాగలూ వైద్య విద్యార్థులతో ఉపయోగపడాలని నా కోరిక అనేవారు. ఎన్నో ఆదర్శ భావాల కలిగి, పుస్తక ప్రపంచంలో ఒక శక్త్యాన్ని సృష్టించిన నవోదయ రామమోహనరావు, తన ప్రచురణల ద్వారా రచయితో పాటు బిరుదున్న సంపాదించుకున్నారు. (బాపు జయంతిశాసన నవోదయ రామమోహనరావు కాలం చేయడం యాధ్యునిక కావచ్చు) డాక్టర్ వైజయంతి పురాణంపం

గీతా మకరందం

శ్రీకృష్ణ ముఖ కమలం నుండి వెలువడిన మకరంద బిందువు భగవద్గీత. కర్మవ్యాసికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యమిచ్చి బోధించిన గ్రంథం గీత. జీవితంలో ప్రతి ఒక్కరికీ ఏదో ఒక కర్మవ్యం నిర్ణీతమయ్యే ఉంటుంది. దానిని శ్రద్ధగా ఆచరిస్తే భగవదనుగ్రహం పొందినట్లే. ఇలా నేటి సమాజంలో అందరూ తమ తమ కర్మవ్యాలను శ్రద్ధతో, న్యాయమైన రీతిలో ఆచరిస్తే అదే నిజమైన భగవదాధాన. ఏ వ్యక్తి తాను పూజ చేయటానికి సమయం ఉండట్లేదని, ఉపనానాలు చేయటానికి అలోగ్యం సహకరించదని బాధపడసక్తరలేదు. శ్రమలోనే దైవాన్ని పాదాదలగాలి. మనలను ఎప్పుడూ దైవ సాన్నిధ్యంలో ఉంచాలి. అదే నిజమైన పూజ, ఆసనైన ఉపనానం. 'తన కర్మవ్య కర్మలో ఆన్వీకన సరుదు నిద్ది పొందుతుంది' అని గీతలో కృష్ణుడు చెప్పారు.

భగవద్గీత బోధించిన కర్మయోగాదులు సమాజంలో ధర్మ స్థిరంగా ఉండటానికి, ప్రకృతి వైపరీత్యాలు ఏ ఏ రాకండా ఉండటానికి సహజం శాంతి యుతంగా ఉండటం ఉపకరిస్తాయి. ఇంద్రియ నిగ్రహం, దానం, దయ అనే మూడు గుణాలను మానవుడు ప్రధానంగా అలవరణకోవాలి. అప్పుడే ప్రశాంత్ జీవనం గడవగలగా తాడు" అని గీత బోధించింది.

ఒక పని చేసినా దాని ఫలం చేతికందాలనే పరిస్థితులు అనుకూలించాలి. పని చేయటం మన చేతుల్లో ఉంది కానీ ఫలం మన చేతిలో లేదు. ఇది కర్మవ్యం అనుకుని చేయవచ్చు మానవుడు చేయవలసింది అని గీత బోధిస్తుంది. దీనినే నేటి కాలానికి లౌకిక జీవితానికి అన్వయించుకుంటే కర్మవ్యాన్ని అంతభావంతో, ఫలితం వచ్చేదాకా, చేస్తూనే ఉండాలి.

మనదీ తన దైవదీన జీవితంలో నిత్యమూ గుర్తుకుకోవలసిన విలువైన అంశాలను భగవద్గీత ఆద్యంతమూ అనేక సందర్భాలలో ఉపదేశించింది. వాటిని మనసును నిలుపుకుని, ఆచరణలో పెట్టడానికి ప్రయత్నించాలి. కేవలం భగవద్గీత పఠనం. పారాయణల వల్లనే ప్రయోజనం నిద్దించదు.

- డాక్టర్ చెంగల్ప రామలక్ష్మి

మీకు సాక్షి దినపత్రిక అందడంలో ఏమైనా ఇబ్బందులున్నాయా లేక సాక్షి బదులుగా ఇతర దినపత్రికలు వేస్తున్నాయాదల బోలో ఫ్రీ నెంబర్ కు ఉ. 7.00 గం.ల నుండి రా. 8.00 గం.ల లోపు తెలువగలుగు. వెంటనే త

విజయాల వీచిక...

- విశాఖలో భారత్ కు ఘనమైన లికార్డు
- 8 వన్డేలలో ఒకే ఓటమి
- రేపు విండీస్ తో టీమిండియా ఫోరు

5 ఏప్రిల్, 2005
ఫలితం: పాకిస్తాన్ 58 పరుగులతో భారత్ గెలుపు.

విశేషాలు: కేరీల్ ఐదో వన్డే బరిలోకి దిగిన మహేంద్ర సింగ్ ధోని (123 బంతుల్లో 148; 15 ఫోన్లు, 4 సిక్స్లు) తుఫాన్ ఇన్ఫింగ్స్ బరకాత ప్రత్యర్థిని చిత్తు చేసింది. ధోనితో పాటు సెహ్వాగ్ (74), ద్రవిడ్ (52) ఆర్డర్ సెంచూరీలో భారత్ 9 వికెట్లకు 356 పరుగులు చేయగా, పాక్ 298 పరుగులకు ఆలాటైంది. కెప్టెన్ గంగూలి అండతో మూడో స్థానంలో ఆడి అవకాశం దక్కించుకున్న ధోని అద్భుత ప్రదర్శన అతని సన్మాన బయటపెట్టడంలో పాటు కొత్త ఘోషాని భారత్ క్రెడిట్ కు అందించింది.

17 డిసెంబర్, 2017

ఫలితం: శ్రీలంకకు 8 వికెట్లతో భారత్ విజయం
విశేషాలు: ఉప్పర్ తరంగం (95) మినహా అంతా విజయం కావడంతో శ్రీలంక 215 పరుగులతో ఆలాటైంది. శిఖర్ ధావన్ (85 బంతుల్లో 100 నాటౌట్; 13 ఫోన్లు, 2 సిక్స్లు) సెంచూరీ, శ్రేయస్ అయ్యర్ (65) ఆర్డర్ సెంచూరీ కలిసి భారత్ కు విజయాన్ని అందించారు. ఈ మ్యాచ్ లో గెలుపుతో భారత్ పరుగుగా ఎనిమిదో సిరీస్ విజయాన్ని సాధించింది.

ఏడాది క్రితం వీధిలో...

వైస్టో తొలి వన్డేలో సెంచూరీలతో చెలరేగి భారత్ ఓటమికి కారణమైన హేట్ ఫీల్డ్, పై హోమ్ లు మరో అద్భుత ప్రదర్శన కనబర్చారు. రెండో మ్యాచ్ వేదిక వైజాగ్ కావడం వారితో ఉత్సాహాన్ని పెంచింది. గత ఏడాది ఆక్టోబర్ 24న విశాఖ మైదానంలో భారత్-విండీస్ మధ్య వన్డే 'టై' కావడంతో వీరిద్దరి కీలక పాత్ర కావడం విశేషం. ముందుగా విరాట్ కోహ్లా (129 బంతుల్లో 157 నాటౌట్; 13 ఫోన్లు, 4 సిక్స్లు) అద్భుత శతకానికి రాయడం (73) అండగా నిలవడంతో భారత్ 6 వికెట్లకు 321 పరుగులు చేసింది. ఆ తర్వాత పై హోమ్ (134 బంతుల్లో 123 నాటౌట్; 10 ఫోన్లు, 3 సిక్స్లు), హేట్ ఫీల్డ్ (84 బంతుల్లో 94; 4 ఫోన్లు, 7 సిక్స్లు) చెలరేగడంతో విండీస్ కూడా 7 వికెట్లకు 321 పరుగుల చేసింది. చివరి ఓపర్లో విండీస్ విజయానికి 14 పరుగులు అవసరం కాగా, తొలి 5 బంతుల్లో 5 పరుగులు వచ్చాయి. చివరి బంతికి ఐదు పరుగులు అవసరం కాగా, హోమ్ ఫోర్ కొట్టగలిగాడు. కోహ్లా ఈ మ్యాచ్ లోనే 10 వేల పరుగుల మైలురాసును దాటాడు.

17 ఫిబ్రవరి, 2007

ఫలితం: శ్రీలంకకు 7 వికెట్లతో భారత్ విజయం
విశేషాలు: చువర సిల్వర్ (107 నాటౌట్) సహాయంతో శ్రీలంక 7 వికెట్లకు 259 పరుగులు చేయగా, భారత్ 41 ఓపర్లతోనే 3 వికెట్లకు 283 పరుగులు చేసి విజయాన్ని సాధించింది. యువరాజ్ సింగ్ (83 బంతుల్లో 95 నాటౌట్; 11 ఫోన్లు, 3 సిక్స్లు) మెరుపు ఇన్ఫింగ్స్ అడగా, గంగూలి (58 నాటౌట్), ఉత్పల్ (52) రాణించారు. మహారాష్ట్ర చేసిన చివరి ఓపర్లలో యేవీ చంద్రా 4, 4, 0, 6, 4, 4 బాది మ్యాచ్ ను ముగించడం విశేషం.

2 డిసెంబర్, 2011

ఫలితం: వెస్టిండీస్ కు 5 వికెట్లతో భారత్ విజయం
విశేషాలు: విశాఖ మైదానంలో విరాట్ కోహ్లా పరుగుగా రెండో మ్యాచ్ లోనూ సెంచూరీలతో మెరిశాడు. రవి రామ్ పాల్ (86), టెండీల్ సిమ్పాస్ (78) ఆర్డర్ సెంచూరీతో వెస్టిండీస్ 9 వికెట్లకు 269 పరుగులు చేయగా, కోహ్లా (113 బంతుల్లో 117; 14 ఫోన్లు), రోహిత్ శర్మ (90 నాటౌట్) భాగస్వామ్యంతో భారత్ 5 వికెట్లకు 270 పరుగులు చేసి నెగ్గింది.

29 అక్టోబరు, 2010

ఫలితం: ఆస్ట్రేలియాకు 5 వికెట్లతో భారత్ విజయం
విశేషాలు: మైక్లె క్లార్క్ (111) సెంచూరీతో పాటు కామెరాన్ వైట్ (89 నాటౌట్), మైక్లె హాస్లీ (69) రాణించడంతో ఆసీస్ 3 వికెట్లకు 289 పరుగులు చేసింది. అయితే విరాట్ కోహ్లా (121 బంతుల్లో 118; 11 ఫోన్లు, 1 సిక్స్) చక్కటి బ్యాటింగ్ కు సురక్షే రైసా (71 నాటౌట్), యువరాజ్ సింగ్ (58) అండగా నిలవడంతో భారత్ 5 వికెట్లకు 292 పరుగులు చేసింది. శిఖర్ ధావన్, మిపల్ స్టార్క్ లకు ఇదే తొలి వన్డే.

24 నవంబర్, 2013

ఫలితం: భారత్ కు 2 వికెట్లతో వెస్టిండీస్ విజయం
విశేషాలు: నగరంలో టీమిండియాకు ఎదురైన ఓటమి ఇదే అక్షరాలే. కోహ్లా (99) మరో సెంచూరీ చేశార్యుకోగా, ధోని (51) ఆర్డర్ సెంచూరీ చేయడంతో భారత్ 7 వికెట్లకు 288 పరుగులు సమాను చేసింది. అనంతరం విండీస్ 8 వికెట్లకు 289 పరుగులు సాధించింది. ఇట్టులే నలుగురు బ్యాట్స్ మెన్ ఆర్డర్ సెంచూరీలు చేయడం విశేషం. ధారెన్ స్వామీ (83 నాటౌట్), సిమ్పాస్ (82), పావెల్ (59), కారెన్ బ్రేవో (50) ఆకట్టుకున్నారు.

కోహ్లా సూపర్ లికార్డు...

విశాఖపట్టణంలో ఆడిన ఐదు వన్డేల్లో కోహ్లా పరుగుగా 118, 117, 99, 65, 157 నాటౌట్ పరుగులు చేశాడు. సెంచూరీలు చేసిన మూడు సెంచూర్లుగా అతని 'మ్యాన్ ఆఫ్ ది మ్యాచ్' కావడం విశేషం.

అంతకుముందు ఐదు వన్డేలు...

విశాఖపట్టణంలో ప్రస్తుత స్టేడియం నిర్మించక ముందు కూడా ఇందిరా ప్రైవేటులో స్టేడియంలో 1988-2001 మధ్య ఐదు వన్డేలు జరిగాయి. న్యూజిలాండ్, వెస్టిండీస్ లపై ఒక్కో మ్యాచ్ గెలిచిన టీమిండియా ఆస్ట్రేలియా తో పరాజయంలో పాలైంది. మిగతా రెండు వన్డేలు ఆస్ట్రేలియా-కెన్యా, పాకిస్తాన్-శ్రీలంక మధ్య జరిగాయి.

కోహ్లా క్రికెట్ రోనాల్డో: లారా

భారత్ రాష్ట్రపతికి బ్యాట్ అందజేస్తున్న లారా

విశాఖపట్టణం: వెస్టిండీస్ దిగ్గజం బ్రియాన్ లారా భారత్ కెప్టెన్ విరాట్ కోహ్లాని సాకర్ స్టార్ క్రెడిట్ లతో ఆస్ట్రేలియాలో టాకాల్ తో ఫోటోలు తీశారు. అతని ఫాలోవర్లకు సామర్థ్యం, మానసిక స్వేచ్ఛ, బ్యాటింగ్ స్టైల్ ను ఇచ్చే కార్యక్రమంలో పాల్గొనడం భారత్ కు వచ్చిన లారా మీడియాలో మాట్లాడుతూ 'నా దృష్టిలో కోహ్లా క్రెడిట్ టాకాల్ టోన్ లతో ఫుట్ బాల్ స్టార్ కోహ్లా ఏ మాత్రం తీసిపోడు. ఆటలో, సన్మానాలలో అతని నిబద్ధతను మెచ్చుకోవాల్సింది. బ్యాటింగ్ లో అతను కష్టపడేటప్పుడు గొప్పగా ఉంటుంది. ఏ తరం క్రెడిట్ ఇచ్చినా సరిగ్గా సరిపోయే బ్యాట్స్ మెన్ అతను అని విరాట్ ను ఆశాననికాదు. అంతకుముందు ఢిల్లీలో ఈ విండీస్ దిగ్గజ బ్యాట్స్ మెన్ రాష్ట్రపతి భవన్ లో భారత్ రాష్ట్రపతి రామనాథ్ కోవింద్ ను కలిశారు. ఈ సందర్భంగా లారా క్రెడిట్ చేసిన సేవలను కోవింద్ కోనియాచారు. వర్తమాన క్రీడాకారులకు లారా ఓ తో మోడల్ అని ఆయన కీర్తిచ్చారు.

విశాఖ చేరిన భారత్, విండీస్ జట్లు

నేడు నెట్ ప్రాక్టీస్

విశాఖ స్పోర్ట్స్: రెండో వన్డే మ్యాచ్ లో తలపడేందుకు భారత్, వెస్టిండీస్ క్రెడిట్ జట్లు సోమవారం విశాఖపట్టణం చేరుకున్నాయి. మంగళవారం రెండు జట్టు నెట్ ప్రాక్టీస్ పాల్గొననున్నాయి. మ్యాచ్ నిర్వహణ సజావుగా సాగించేందుకు ఆపెక్స్ కమిటీ సోమవారం సమాజ్ నిర్వహించింది. నిర్వహణ కమిటీలు సమావేశమై ఏర్పాట్లపై చర్చించారు. అనంతరం కమిటీ ప్రతినిధులు మాట్లాడుతూ... క్రీడాకారుల భద్రత, టిక్కెట్ల విక్రయాల, స్టేడియంలో ఆహార పదార్థాల తదితర విషయాలపై తీసుకున్న చర్యలను వివరించారు. స్టానిక ఆటగాడు, భారత్ మాజీ క్రెడిట్ వై.వేణుగోపాల్ రావు పేరిట స్టేడియంలో ఓ గేట్ ను ఏర్పాటు చేయనున్నామని... దానిని రాష్ట్ర పర్యాటక శాఖ మంత్రి ముత్తారెడ్డి శ్రీనివాస్ రావు ప్రారంభించిన తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఆంధ్ర క్రెడిట్ సమం అధ్యక్షుడు శరత్ చంద్రారెడ్డి, కార్యదర్శి దుర్గాప్రసాద్, కోకాడికారి గోపినాథ్ రెడ్డిలతో పాటు డి.డి. రంగాంబే, జేపీ వేణుగోపాల్ రెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

వెస్టిండీస్ కు భారీ జరిమానా

వెస్టో తొలి వన్డేలో భారత్ కు ఓడించిన వెస్టిండీస్ క్రెడిట్ జట్టు ఓవర్ రేట్ తో మాత్రం భారీగా వెనుక జరిగింది. దాంతో ఆ జట్టు ఆటగాళ్ల మ్యాచ్ ఫీజులో ఏకంగా 80 శాతం కోత జరిగింది. భారత్ బ్యాటింగ్ సమయంలో 50 ఓపర్లకు నిర్దేశించిన సమయం ముగిసినా దానిని పూర్తి చేయలేక విండీస్ మరో నాలుగు ఓపర్లు వెనుకజరిగింది. వన్సీస్ నిలబడని ప్రకారం ఒక్కో ఓపర్ కు 20 శాతం జరిమానా టోపికను విండీస్ జట్టు సభ్యులపై 80 శాతం మ్యాచ్ ఫీజును జరిమానాగా విధిస్తున్నట్లు రిపోర్ట్ చేసింది. బూన్ ప్రకటించారు.

వన్సీస్ టెస్టు ర్యాంకింగ్: టాప్ ర్యాంక్ లోనే కోహ్లా

దుబాయ్: భారత్ కెప్టెన్ విరాట్ కోహ్లా టెస్టులో అగ్రస్థానాన్ని నిలబెట్టుకున్నాడు. అంతర్జాతీయ క్రెడిట్ మండలి (వన్సీస్) సోమవారం విడుదల చేసిన టెస్టు బ్యాట్స్ మెన్ ర్యాంకింగ్ భారత్ సారథి 928 పాయింట్లతో నంబర్ వన్ ర్యాంకులో ముగిసాడు. ఆస్ట్రేలియా స్టార్ స్పిన్ స్మిత్ (911) కంటే 17 రేటింగ్ పాయింట్ల తేడాతో రెండవ స్థానం వహిస్తూ, న్యూజిలాండ్ లో జరిగిన తొలి టెస్టులో ముందు ఇన్ఫింగ్స్ లో పరుగుగా 43,

బీబీసీ అత్యుత్తమ ఆటగాడిగా స్పోర్ట్స్

వరల్డ్ కప్, యాషెస్ లో అద్భుత ప్రదర్శనకు గుర్తింపు

అబెర్ డిన్ (స్కాట్లండ్): ఇంగ్లండ్ ఆల్ రౌండ్ టెస్ట్ స్పోర్ట్స్ ఓ ఏడాది ప్రతిష్ఠాత్మక బ్రీటిష్ ట్రాన్స్ పార్క్ క్రీకెట్ క్రాస్ (బీబీసీ) స్పోర్ట్స్ పర్సనాలిటీ ఆఫ్ ది ఇయర్ అవార్డుకు ఎంపికయ్యాడు. గ్రేట్ బ్రిటిష్ తరపున వివిధ రంగాల్లో అసమాన ప్రదర్శనలు చేసిన వారికి బీబీసీ ప్రతి ఏటా ఈ పురస్కారాలను అందిస్తుంది. 2019లో మైదానంలో స్పోర్ట్స్ ప్రదర్శన ఇంగ్లండ్ అభిమానుల దృష్టిలో అత్యుత్తమంగా నిలిచింది. ఇంగ్లండ్ తొలిసారి గెలుపును వస్తూ వరల్డ్ కప్ లో స్కోర్స్ 66.42 సగటుతో 5 ఆర్డర్ సెంచూరీలు సహా 465 పరుగులు చేశాడు. పైనల్ ఫోరులో అతని 'మ్యాన్ ఆఫ్ ది మ్యాచ్'గా నిలిచాడు. ఆ తర్వాత యాషెస్ సిరీస్ లో భాగంగా హెడ్ బాల్ జరిగిన టెస్టులో ఇంగ్లండ్ కు ఓటమి భాయమనిపించిన దశలో 135 పరుగుల అద్భుత బ్యాటింగ్ తో తమ జట్టును గెలిపించాడు. ప్రజ్ఞకు ఓటింగ్ ప్రకారం నిర్ణయించిన ఈ అవార్డులో స్కోర్స్ తర్వాత పురస్కారం ద్రావర్ లూయీస్ హామిల్టన్ కు రెండో స్థానం దక్కింది. 2005లో ఆండ్రూ ఫ్లింటాఫ్ తర్వాత ఒక క్రెడిట్ అత్యుత్తమ ఆటగాడి పురస్కారాన్ని అందుకోవడం ఇదే మొదటిసారి. కొన్యా క్రీకెట్ ట్రస్టులో జరిగిన ఒక పబ్ ఉదయంలో వస్తూ దాడికి పాల్పడి రాధాపు కెరీర్ ముగిసిపోయే ప్రమాదంలో నిలిచిన దశ నుంచి ఇప్పుడు స్పోర్ట్స్ అందరినూంచి సినీ జనాలు అందుకోవడం విశేషం. 'రెండేళ్ల క్రికెట్ నా జీవితంలో కఠిన పరిస్థితులు ఎదుర్కొన్నాను. కానీ అలాంటి స్థితిలో ఆండగా నిలిచిన నా సన్మూలకం వల్ల కోలుకోగలిగాను. ఒక టీమ్ ఈ వెంటోలో నా వ్యక్తిగత ప్రదర్శనలకు అంతా గుర్తించినందుకు సంతోషంగా ఉంది' అని స్పోర్ట్స్ వ్యాఖ్యానించాడు. బీబీసీ అవార్డులో ప్రపంచ కు గెలుపును ఇంగ్లండ్ వస్తూ 'టీమ్ ఆఫ్ ది ఇయర్'గా నిలవగా... సూపర్ ఓపర్ చివరి బంతికి స్టంపును పడగా టిక్కెట్లను కీపర్ జట్టర్ రకాట్ చేసిన క్షణం 'గ్రేట్స్టేస్ స్పోర్టింగ్ మూమెంట్' అవార్డుకు ఎంపికైంది. 1954లో నెలకొల్పిన బీబీసీ స్పోర్ట్స్ అవార్డులో ఇప్పటివరకు ఐదుగురు క్రెడిట్లకు మాత్రమే ఈ పురస్కారాన్ని అందుకున్నారు. గతంలో జిమ్ రేకర్ (1956లో), డేవిడ్ స్టీల్ (1975లో), ఇయాన్ బోధమ (1981లో), ఆండ్రూ ఫ్లింటాఫ్ (2005లో) ఈ అవార్డును పొందారు.

అటు 14... ఇటు 48

బాన్సేల్ వెలానికి ఆ ఇద్దరు

ముంబై: ఇండియన్ ప్రీమియర్ లీగ్ (ఐపీఎల్) ఎంతో మంది కుర్రాళ్లకు పట్టు కట్టింది. అలాగే అనుభవజ్ఞులకు అవకాశమిచ్చింది. గత 12 ఏళ్లగా ఆటలో కుర్రాళ్లు, సహాయ సిద్ధులతో అనుభవజ్ఞులకు కూడా ఎంతో పేరు తెచ్చిపెట్టింది ఈ లీగ్. అయితే కొత్తగా ఈ సారి 14 ఏళ్ల కుర్రాడు, 48 ఏళ్ల అనుభవజ్ఞుడు ఇద్దరు కూడా ఆట కోసమే వేలం పొందుతున్నారంటూ ఊహించుకుంటుంది ఈ లీగ్. అయితే ఆఫ్ఘానిస్తాన్ క్రెడిట్లలో సూరీ అహ్మద్ లఖన్ వార్ అయితే... ఆ వెటరన్ మన ముంబైవారా ప్రవీణ్ ఠాపే! చిత్రంగా ఇద్దరు సినిమాల్లో కాగా... లఖన్ వార్ వైనామన. ఈ అఫ్ఘాని ఆటగాడు రాజస్థాన్ రాయల్స్ నుంచి ఆహ్వానం దక్కడంతో ట్రైన్ లో కూడా పాల్గొన్నాడు. ఈ సందర్భంగా ఈ జీవిత వైమానం జట్టు వర్గాల్లో ఆకట్టుకున్నట్లు తెలిసింది. టీమ్ ఆఫ్ ది ఇయర్ భారత్ అండర్-19 జట్టుతో జరిగిన సిరీస్ లో సూరీ అహ్మద్ లఖన్ వార్ 9 వికెట్లు తీసి అడగగొట్టాడు. దీంతోపాటు అఫ్ఘానిస్తాన్ అండర్-19 జట్టు తరఫున త్వరలో అండర్-19 ప్రపంచకప్ ఆడనున్నాడు. వచ్చే నెల దక్షిణాఫ్రికాలో కుర్రాళ్ల మోగా ఈ వెంటో జరిగనుంది. ఈ నేపథ్యంలో మజిలీకూ బొల్లిపై ప్రొఫెషనల్ ఆసక్తి పెరిగింది. మరోవైపు వరుససరిత్యా ఆర్డర్ సెంచూరీ కొట్టబోతున్న వెటరన్ సిన్స్ రే అంటే ఐపీఎల్ లో ఇదే వరకు రాజస్థాన్ రాయల్స్, గుజరాత్ లయన్స్ (ఇప్పుడు లేదు), సన్ రైజర్స్ హైదరాబాద్ తరఫున ఆడాడు.

ఈ నిరసనలతో ఎలాగబా...!

19 న బాన్సేల్ వేలంపై ప్రొఫెషనల్ ఆందోళన

న్యూఢిల్లీ: పౌరసత్వ సవరణ చట్టం (సీఎంఏ) తో దేశవ్యాప్తంగా అల్లర్లు చెలరేగుతున్నాయి. బంగాలూరుకు సరిహద్దు రాష్ట్రమైన పశ్చిమ బెంగాల్ అల్లరుతుతో... బాన్సేల్ వేలం అ రాష్ట్ర రాజధాని కోల్ కతాలో నిర్వహించనున్న వేలం ప్రాంతాల్లో యజమాన్యాల కలపడం జరుగుతున్నాయి. వచ్చే నీజీఎస్ న సంబంధించి ఈ నెల 19న ప్రపంచకప్ ఆడనున్నాడు. వచ్చే నెల దక్షిణాఫ్రికాలో కుర్రాళ్ల మోగా ఈ వెంటో జరిగనుంది. ఈ నేపథ్యంలో అక్కడి పరిస్థితులపై ప్రొఫెషనల్ ఆటగాళ్లు స్పష్టమైంది. కొన్ని చోట్ల నిరసనలు హింసాత్మకంగా మారుతున్నాయి. దీనిపై ఓ ప్రాంతాల్లో ఆదిత్య మోహన్ మాట్లాడుతూ 'తీవ్రంగా ఆందోళన చెందడం లేదు కానీ... అక్కడి పరిస్థితులపై ఓ కమ్యూనికేషన్ వేలం గురువారం జరగనుందా... సోమవారం భారీ ర్యాలీలతో నిరసన కార్యక్రమాలు జరిగాయి. ఎప్పుడైతే చివరకు ఈ పరిస్థితులపై సమన్వయం' అని అన్నారు. మరో ప్రాంతాల్లో ఆదిత్య కూడా ఇదే అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేశారు. అయితే ప్రొఫెషనల్ వర్గాలు భారత్ క్రెడిట్ నియంత్రణ మండలి (బీసీ సీఎం) పై సమన్వయం చేశారు. పౌరసమాజం కాదు... రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా కేంద్రం తీసుకోవాలి పౌరసత్వ సవరణ చట్టంపై భగ్నంపాటోంది. బెంగాల్ ముఖ్యమంత్రి మమతా బెనర్జీ ఈ నెల 20న కోల్ కతాలో తమ పార్టీ సభలో సమావేశం చేశారు. ఈ సందర్భంలో వేలం పాటు భారత్ మునుపటి రోజు లీడరు పయనం కావడంపై కూడా ప్రొఫెషనల్ ఆటగాళ్లు స్పష్టమైంది. అయితే గురువారం జరిగే బాన్సేల్ వేలం కార్యక్రమంలో ఎలాంటి మార్పు లేదని... ముందుగా ప్రకటించిన షెడ్యూల్ ప్రకారమే వేలం కార్యక్రమం జరుగుతుందని బీసీఎస్ సీనియర్ అధికారి ఒకరు తెలిపారు.

ఆసీస్ మహిళా 'ఎ' జట్టుదే సిరీస్

మూడో వన్డేలో భారత్ మహిళాకల 'ఎ' జట్టు ఓటమి

బ్రిస్బేన్: సిరీస్ విజేతను నిర్ణయించే ఆనధికారం మూడో వన్డేలో భారత్ మహిళాకల 'ఎ' జట్టు సమన్వయ విఫలమైంది. దీంతో చివరి వన్డేలో ఆస్ట్రేలియా మహిళాకల 'ఎ' జట్టు 3 వికెట్ల తేడాతో గెలిచి మూడు మ్యాచ్ లకు ఆనధికారం సీరీస్ ను 2-1 తో కైవసం చేసుకుంది. తొలుతు బ్యాటింగ్ చేసిన భారత్ 50 ఓపర్లతో 9 వికెట్ల కోల్పోయి 176 పరుగులు చేసింది. హైదరాబాద్ ఆమ్స్టాయలు అంధురెడ్డి రెడ్డి (70 బంతుల్లో 45; 2 ఫోన్లు, సిక్స్) టాప్ స్కోరర్ గా నిలిచింది. కెప్టెన్ వేద కృష్ణమూర్తి (61 బంతుల్లో 35; 3 ఫోన్లు) ఆకట్టుకుంది. ఓపెనర్ షోబాని పర్వ (0) నిరాశ పరిచింది. ఆస్ట్రేలియా బౌలర్లలో స్ట్రాస్ 3 వికెట్లు తీయగా... అన్నూల్ చేసిన రెన్యోండే, తపోలా మెక్ గ్రాథ్ చెరో రెండు వికెట్లతో రాణించారు. అనంతరం స్వల్ప విజయంపై బ్యాటింగ్ ప్రారంభించింది ఆసీస్ 39.3 ఓపర్లతో 7 వికెట్ల కోల్పోయి 177 పరుగులు చేసి గెలిచింది. 119/7 తో కప్పాల్తో ఉన్న ఆసీస్ ను బర్న్స్ (52 బంతుల్లో 53 నాటౌట్; 4 ఫోన్లు, సిక్స్), స్ట్రాస్ (37 బంతుల్లో 22 నాటౌట్; 2 ఫోన్లు) ఆడు కున్నారు. వీరు ఆజీయంగా ఎనిమిదో వికెట్ కు 58 పరుగులు జోడించి జట్టుకు విజయాన్ని అందించారు. భారత్ బౌలర్లలో హేమలత 2 వికెట్లు, తనూకా కస్తూర్ 2 వికెట్లు దక్కించుకున్నారు.

అరుంధతి రెడ్డి

టెన్నిస్ లో బెట్టింగ్ కలకలం!

బ్రిస్బేన్: టెన్నిస్ లో బెట్టింగ్ కలకలం చోటుచేసుకుంది. దాదాపు 135 మందికి పైగా ప్రొఫెషనల్ ఆటగాళ్లకు బెట్టింగ్ లో సంబంధం ఉందని... అందులో అసోసియేషన్ ఆఫ్ టెన్నిస్ ప్రొఫెషనల్స్ (ఏటీపీ) టాప్-30 ర్యాంకింగ్ లో ఆటగాళ్ల కన్నార్ తూటా జర్నల్స్ మీడియా వెబ్ సైట్, బ్రాడ్కాస్టింగ్ జీవిత బాంబు పెట్టింది. వీరు తొందరగా అమెరికా రాష్ట్రంపై సంస్థ అయిన ఫెడరల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇన్వెస్టిగేషన్ (ఎఫ్ బీఐ), యూరోపియన్ ఆథారిటీస్ లో విచారణ ఎదుర్కొనుతున్నారని ఆ మీడియా సంస్థలు తెలిపాయి. ఇందులో ఇప్పటి వరకు 3 ఏటీపీ టాప్ టెన్ లో ఉన్న 30 ర్యాంకు ఆటగాడు కన్నార్ తూటా జర్నల్స్ మీడియా వెబ్ సైట్, బ్రాడ్కాస్టింగ్ జీవిత బాంబు పెట్టింది. వీరు తొందరగా అమెరికా రాష్ట్రంపై సంస్థ అయిన ఫెడరల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇన్వెస్టిగేషన్ (ఎఫ్ బీఐ), యూరోపియన్ ఆథారిటీస్ లో విచారణ ఎదుర్కొనుతున్నారని ఆ మీడియా సంస్థలు తెలిపాయి. ఇందులో ఇప్పటి వరకు 3 ఏటీపీ టాప్ టెన్ లో ఉన్న 30 ర్యాంకు ఆటగాడు కన్నార్ తూటా జర్నల్స్ మీడియా వెబ్ సైట్, బ్రాడ్కాస్టింగ్ జీవిత బాంబు పెట్టింది. వీరు తొందరగా అమెరికా రాష్ట్రంపై సంస్థ అయిన ఫెడరల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇన్వెస్టిగేషన్ (ఎఫ్ బీఐ), యూరోపియన్ ఆథారిటీస్ లో విచారణ ఎదుర్కొనుతున్నారని ఆ మీడియా సంస్థలు తెలిపాయి. ఇందులో ఇప్పటి వరకు 3 ఏటీపీ టాప్ టెన్ లో ఉన్న 30 ర్యాంకు ఆటగాడు కన్నార్ తూటా జర్నల్స్ మీడియా వెబ్ సైట్, బ్రాడ్కాస్టింగ్ జీవిత బాంబు పెట్టింది. వీరు తొందరగా అమెరికా రాష్ట్రంపై సంస్థ అయిన ఫెడరల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇన్వెస్టిగేషన్ (ఎఫ్ బీఐ), యూరోపియన్ ఆథారిటీస్ లో విచారణ ఎదుర్కొనుతున్నారని ఆ మీడియా సంస్థలు తెలిపాయి.

'పౌర' ఆగ్రహం తీవ్రం

- దేశవ్యాప్తంగా పౌరసత్వ సవరణ చట్ట వ్యతిరేక ప్రదర్శనలు
- జామియా వర్సిటీలో పోలీసుల తీరుపై సర్వత్రా ఆగ్రహం
- ఢిల్లీ, ముంబై, లక్నో, హైదరాబాద్ విశ్వవిద్యాలయాల్లో ఆందోళనలు
- కోల్కతాలో మమత భారీ రా్యలి

న్యూఢిల్లీ: వివాదాస్పద పౌరసత్వ సవరణ చట్టం (సీఏఏ)పై వ్యతిరేకత రోజురోజుకీ తీవ్రమవుతోంది. మొదట ఆస్సాం, త్రైపుర తదితర ఈశాన్య రాష్ట్రాలకే పరిమితమైన ఆందోళనలు సోమవారం నాటికి దేశవ్యాప్తమయ్యాయి. దేశ రాజధానిలోని జామియా యూనివర్సిటీ విద్యార్థుల ఆందోళనలకు పలు ఇతర యూనివర్సిటీలు, విజ్ఞాన సాముభావం ప్రకటించి, నిరసన ప్రదర్శనలు నిర్వహించాయి. ఢిల్లీలోని ఇండియా గేట్ సీఎం మమతా బెనర్జీ, ఢిల్లీలోని ఇండియా గేట్ వద్ద కాంగ్రెస్ ప్రధాన కార్యదర్శి ప్రియాంకా కాండ్ ఆందోళనల్లో ప్రత్యక్షంగా పాల్గొన్నారు. జామియా వర్సిటీలో విద్యార్థులపై పోలీసుల దౌర్జన్యం ఖండిస్తూ కాంగ్రెస్ నేతృత్వంలో విజ్ఞాన స్రైని కాన్వెన్షన్ నిర్వహించాయి. బాధ్యతారహితంగా చట్టాన్ని తీసుకువచ్చిన కేంద్రానిడే ఈ హింసకు బాధ్యత అని కాంగ్రెస్ నేత గులాం నబీ అజాద్ పేర్కొన్నారు. కేక రాజధాని తిరువనంతపురంలో ఆపాధారణంగా ప్రత్యర్థి వజ్రలు ఎలెడీవెస్, యూడీవెస్ నిరసనల్లో పాల్గొన్నారు. ఢిల్లీ, లక్నో, ముంబై, హైదరాబాద్, బెంగళూరుల్లోని పలు వర్సిటీల్లో విద్యార్థుల నిరసనలు చేపట్టారు. ఐబీ, ఐఎం, ఐఎస్ విద్యార్థులు సైతం ఈ

పౌరసత్వ సవరణ చట్టానికి వ్యతిరేకంగా కోల్కతాలో సోమవారం సీఎం మమత ఆధ్వర్యంలో భారీ రా్యలి

ఆందోళనల్లో పాల్గొన్నారు. కోల్కతాలో జామియా వర్సిటీలో టీఎన్ఎస్ కార్యకర్తలతో కలిసి భారీ రా్యలి నిర్వహించారు. బెంగాల్లో ఎన్ఎల్సీ సీఎంఎల్ఎస్ అనుభవనం తన ప్రాణాల్ని అర్పించిన ప్రకటించారు. రాష్ట్రంలో రూపాయిలు, రైల్వే టికెట్లను ఆందోళనకారులు నిర్వహించారు. పలు ప్రాంతాల్లో హింసాత్మక ఘటనలు, లూటీలు చోటు చేసుకున్నట్లు వార్తలు వచ్చాయి. జామియా వర్సిటీలో... ఢిల్లీలోని జామియా

వివిధా వర్సిటీ విద్యార్థులపై ఆదివారం పోలీసుల దౌర్జన్యం నిరసిస్తూ సోమవారం వెలాది విద్యార్థిని, విద్యార్థులు వర్సిటీ ప్రధాన ద్వారం ముందు బ్రెజాయింపారు. వర్సిటీ ముందున్న రోడ్లపై ఆందోళనలు నిర్వహించారు. వర్సిటీ ఆదివారం ఆనుమతి లేకుండా పోలీసులు లోపలికి చచ్చి, విద్యార్థులపై రాతిపాల్ల వేసి, టీయర్ గ్యాస్ ప్రయోగించారని ప్రశ్నించారు. పోలీసుల దౌర్జన్యంపై సీఎం విచారణ జరగాలని డిమాండ్

ఇండియా గేట్ వద్ద ధర్నాకు దిగిన ప్రయోగం

చేారు. కొందరు విద్యార్థులు తీవ్రమైన చలిలో, చర్నాన్ని కోసి సీత వేలికలలు మధ్య పడ్డ లేకులా నిల్చుని నిరసన తెలిపారు. నిరసనకారులు జాతీయ పతాకాన్ని చట్టకుని, మానవహారంగా నిలిచి, కేంద్రం, ఢిల్లీ పోలీసులకు వ్యతిరేకంగా నినాదాలు చేశారు. కాగా, ఆదివారం ఆదుప్రతికి తీసుకున్న విద్యార్థుల్లో 50 మందిని సోమవారం పోలీసులు విడుదల చేశారు. ఆదివారం నాటి హింసపై దౌర్జన్యం జరుపుతామని పోలీసులు తెలిపారు. ఆందోళనకారులు 4 ఢిల్లీ బస్సులు, 100 ప్రైవేటు వాహనాలు, 10 పోలీసుల ద్వారంనం చేశారన్నారు. కాగా, జామియా వర్సిటీ వైస్ చాన్సలర్ నజ్మా అక్తర్ కూడా విద్యార్థులకు మద్దతుగా మాట్లాడారు. నియంతృత్వంపై పోరాటాం: ప్రయోగం జామియా వివిధా వర్సిటీ విద్యార్థులకు సంఘీభా

దేశవ్యాప్తంగా పలు విశ్వవిద్యాలయాల విద్యార్థులు పౌరసత్వ సవరణ చట్టంపై సోమవారం నిరసనలు చేపట్టారు. జామియా వర్సిటీ విద్యార్థులపై పోలీసుల తీరును ఖండించారు. ఢిల్లీ యూనివర్సిటీ విద్యార్థులు చర్యలను బహిష్కరించారు. లక్నోలోని నాన్స్ కాలేజీ విద్యార్థులు రాల్సి చేపట్టారు. హైదరాబా

ఇతర విశ్వవిద్యాలయాల్లో..
దేశం మోలానా నేషనల్ ఉర్దూ యూనివర్సిటీలో ఆదివారం ఆగ్రహాత్మక నిరసన ప్రదర్శన నిర్వహించారు. కాకినాడలోని బనారస్ హిందూ యూనివర్సిటీ, కోల్కతాలోని జాదవ్పూర్ యూనివర్సిటీలోనూ విద్యార్థులు జామియా వర్సిటీ విద్యార్థులకు సంఘీభావం నిరసన

చాలా బాధగా ఉంది
చీల్పేందుకు కొందరు సామ్రాజ్యం చేస్తున్న కుట్రలకు ప్రజలు బలికారావని, పదవతల వ్యాప్తి చెందకుండా చూడాలని ఆయన కోరారు. ఈ మేరకు ఆయన సోమవారం పలు టీవీలు చేశారు. పౌరసత్వ చట్ట

జరిపారు. విద్యార్థులపై టీయర్ గ్యాస్ ప్రయోగించడమంటూ ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. కాన్పూర్, మద్రాస్, బొంబాయి ఐఐటీల్లో, అహ్మదాబాద్ ఐఐఐఐ, బెంగళూరులోని ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సైన్స్లో కాలిఫార్నియా విద్యార్థులు ఆందోళనల్లో పాల్గొన్నారు. ముంబైలోని టీసీ (టాటా ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సోషల్ సైన్స్) విద్యార్థులు 'ఢిల్లీ పోలీస్... పేమ్ పేమ్' అని నిరసనగా రాల్సి నిర్వహించారు. ఢిల్లీలోని టీఎన్ఎం విద్యార్థులు ఆందోళనల్లో భాగంగా పాల్గొన్నారు. సెంట్రల్ యూనివర్సిటీ ఆఫ్ కేరళ, కానర్ గాడ్, పుదుచ్చేరి యూనివర్సిటీల విద్యార్థులు తరగతులను బహిష్కరించారు. ఆదివారం అలీగఢ్ వర్సిటీలో పోలీసులతో జరిగిన ఘర్షణలో దాదాపు 60 మంది విద్యార్థులు గాయపడిన విషయం తెలిసింది.

సవరణ కారణంగా భారతీయులకుగానీ, ఏమతం వారికిగానీ అన్యాయం జరగదని హామీ ఇచ్చారు. దీనిపై జరుగుతున్న ఉద్యమాలు పలు రాష్ట్రాలకు విస్తరిస్తున్న నేపథ్యంలో ప్రధాని తన పంపి ప్రయత్నం చేశారు. ఇది శాంతి భద్రతలను కాపాడుకోవాలన్న ఆందోళన వ్యక్తమవుతో సోదరభావంతో మెలగాలని హితవు పలికారు. తప్పదు సమాచారం, పదవతల వ్యాప్తికి దూరంగా ఉండాలని పిలుపుచ్చారు.

పంగా పార్టీ ప్రధాన కార్యదర్శి ప్రియాంకా కాండ్ నేతృత్వంలో కాంగ్రెస్ నేతల ఇండియా గేట్ వద్ద మౌన ప్రదర్శన నిర్వహించారు. రాజ్యాంగాన్ని నాశనం చేసేందుకు పౌరసత్వ సవరణ చట్టాన్ని తీసుకువచ్చారని కేంద్రంపై ప్రియాంకా మండిపాడ్డారు. పౌరసత్వ చట్టం పరిణామాలపై రాష్ట్రపతి కోవింద్కు పిర్యారు చేయనున్నట్లు కాంగ్రెస్, సీపీ

'ఉన్నావ్' దోషి ఎమ్మెల్యేనే

- ఢిల్లీ కోర్టు సంచలన తీర్పు
- సెల్ ఫోన్ రికార్డు ఆధారంగా సెంగార్ అత్యాచారానికి పాల్పడినట్లు నిర్ధారణ
- రెండేళ్లకు బాధితురాలికి న్యాయం
- 19వ తేదీన శిక్ష ఖారూ

న్యూఢిల్లీ: నిర్భయ ఘటన తర్వాత అదే స్థాయిలో దేశ వ్యాప్తంగా సంచలనం సృష్టించిన ఉన్నావ్ అత్యాచారం కేసులో కోర్టు తీర్పు వెలువరించింది. బాలిక కిడ్నాప్.. అత్యాచారం.. బాధితురాలి తండ్రి రాకవ మరణం.. ఆమె ప్రయోజనిస్తున్న వాహనానికి ప్రమాదం.. వంటి మలుపులతో రెండేళ్లుగా నలుగురున్న ఈ కేసులో ఎట్టకేలకు బాధితురాలికి న్యాయం జరిగింది. సుప్రీంకోర్టు జోక్యంతో ఆగస్టు నుంచి రోజువారీ విచారణ చేపట్టిన తీర్మానానా రోడ్డు సోమవారం బీజేపీ బహి

కారు ప్రమాదంపై అనుమానాలు ఈ ఏడాది జూలై 28న బాధితురాలు, ఆమె బంధువులు, న్యాయవాది ప్రయోజనిస్తున్న కారును ఓ క్రుక్కు ఢిక్లార్ చేశారు. ఈ ప్రమాదంలో బాధితురాలు గాయపడిగా, ఆమె బంధువులద్వారా మరణించారు. న్యాయవాది కూడా తీవ్రంగా గాయపడ్డారు. ఇది సాధారణ ప్రమాదం కాదనీ, కారును అంతం చేసే ప్రయత్నంలో భాగాంగానీ జరిగిందని బాధితురాలు అప్పట్లో ఆరోపించింది.

ప్రాథమిక స్థాయి నుంచే న్యాయ సాయం

జస్టిస్ ఎన్వి రమణ
సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: న్యాయం అర్థించే వారికి ప్రాథమిక స్థాయి నుంచే న్యాయ సహాయం అందాలని జాతీయ న్యాయ సేవ అథారిటీ ఏర్పాటుచేసి చెయ్యాలి. సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ఎన్వి రమణ అన్ని రాష్ట్రాల న్యాయ సేవల సంస్థల ఏర్పాటును ప్రోత్సహించి, సభ్య కార్యదర్శులకు పిలుపునిచ్చారు. సోమవారం ఆయన ఢిల్లీ నుంచి వీడియో కాన్ఫరెన్స్లో మాట్లాడారు. 'పోలీస్ స్టేషన్లకు హాజరయ్యాలని వచ్చినప్పటి నుంచే న్యాయ సహాయం కలిగిస్తూ న్యాయ సేవలు అందించాలి. సరైన సమయంలో అన్వేషణలు చేపట్టడం, హైకోర్టు లీగల్ సర్వీసెస్ కమిటీలు, సుప్రీం కోర్టు లీగల్ సర్వీసెస్ కమిటీలతో సమన్వయం చేసుకోవడం.

జైలులో ఆఫ్ఫీషల్ ఆవసర మైన వారిని గుర్తించడం, వారికి న్యాయ సేవలు అందించడం వంటి అంశాలపై దృష్టి పెట్టాలి' అని పేర్కొన్నారు. శిక్ష పడిన వారికి న్యాయ సేవలు అందించే దిశగా ప్రస్తుతం ఉత్తర ప్రదేశ్, ఢిల్లీ రాష్ట్రాల్లో నల్ల ప్రత్యేక ప్రసారం నిర్వహిస్తున్నట్లు తెలిపారు. క్రమంగా అన్ని రాష్ట్రాలకు దీనిని విస్తరించాలని నిర్ణయించారు. సీర బాధితులకు న్యాయ సహాయం అందించాలన్న మరో ముఖ్యమైన అంశంపై సర్కారారు. 2020లో ఐదు జాతీయ లోక్ అధికారిత్వ నుంచి సుప్రీంకోర్టు ప్రజలను సహాయం చేయాలని, ఏప్రిల్, జూలై, సెప్టెంబరు, డిసెంబర్ రెండో శనివారం ఈ అధికారిత్వం నిర్వహిస్తారు.

4 నెలల్లో అయోధ్యలో ఆలయం పనులు: అమిత షా

పక్షం (జార్షం): అయోధ్యలో ఆకాశాన్నంటే భవ్యమైన రామమందిర నిర్మాణం నాలుగు నెలల్లో మొదలుకానుందని కేంద్ర ఘోషం మంత్రి అమిత షా ప్రకటించారు. తద్వారా ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న భారతీయులందరి వందేళ్ల సన్నుతు సాకారం కానుందని తెలిపారు. జార్షంలోని పక్షం ప్రాంతంలో సోమవారం జరిగిన ఒక ఎన్నికల రాల్సిలో ఆయన మాట్లాడారు. రామ జన్మభూమి అంశం కేసు కోర్టుల్లో నలిగిపోయేలా చేసేందుకు కాంగ్రెస్ నేత

భారమన్న సెంగార్

ఈ కేసులో మధ్యాహ్నం మూడు గంటలకు కోర్టు తీర్పు వెలువడమంటేనే వెల్లడిచగానే కోర్టు ఆవరణ ఒక్కసారిగా ఉద్రిక్తంగా మారిపోయింది. కోర్టులోకి ఇరు పక్షాల న్యాయవాదులు మినహా ఎవ్వరినీ అనుమతించలేదు. సీబీఐకి కోర్టు ప్రత్యక్షం చేసిన తరువాత కోర్టు ధర్నాల్లో కోర్టు సెంగార్ నుండి దోషిగా ప్రకటిస్తూ తీర్పునిచ్చారు. దీంతో సెంగార్, ఆయన కుమార్తెలు బోరుస విలపించారు.

సీబీఐకి కోర్టు లక్ష్యంతలు

ఈ ఘటనపై విచారణలో జాప్యంను సీబీఐ కారణమని కోర్టు పేర్కొంది. నిబంధనలకు విరుద్ధంగా పురుష అధికారులు వాంగ్మూలం తీసుకోవడం, అందరినీ అమెను సీబీఐ కార్యాలయానికి పిలిపించుకోవడాన్ని తప్పుపట్టింది.

అప్రికా తీరంలో భారతీయుల కిడ్నాప్

న్యూఢిల్లీ: అప్రికా పశ్చిమ తీరంలో 20 మంది భారతీయులను సముద్ర దొంగలు కిడ్నాప్ చేశారు. కిడ్నాప్ వ్యవహారాన్ని భారత అధికారులు నైజీరియా అధికారులకు చేరవేశారు. హంకాంగ్ జిందాతో ఉన్న పడవలో వీరు ప్రయాణిస్తుండగా కిడ్నాప్ అయినట్లు అధికారులు ప్రకటించారు. దాదాపు 10 రోజుల శ్రీతం ఈ ఘటన జర్నా అలస్యంగా వెలుగులోకి వచ్చింది. ఈ విషయమై నైజీరియా అధికారులతో మాట్లాడాలని విడికాంగ్ శాఖ తెలిపింది. నైజీరియా తీరం వెంబడి ఇలా జరగడం ఈ ఏడాది ఇది మూడోది.

తదుపరి ఆల్సీ చీఫ్ మనోజ్ ముకుంద్

న్యూఢిల్లీ: ఆల్సీ బీఘా రెస్టోనెంట్ జనరల్ మనోజ్ ముకుంద్ నరవాసి నియమితులు కానున్నారు. ప్రస్తుత ఆల్సీ చీఫ్ బిపిన్ రావత్ ఈ నెల 31న పదవీ విరమణ పొందుతారు. సంప్రదాయం ప్రకారం ఆయన తర్వాత ఆతర్వాత సీనియర్ అయిన ముకుంద్ నరవాసి ఆల్సీ బీఘా నియమితులై 18 లక్షల మంది ఉన్న ఆల్సీ సడవ మున్నారు. దీనికి సంబంధించిన ఏర్పాట్లన్నీ ఉన్నత స్థాయిలో పూర్తయ్యాయి అధికారులు తెలిపారు. ప్రస్తుతం ఆయన ఆల్సీ చీఫ్గా పనిచేస్తున్నారు. వైస్ బీఘా బాధ్యతలు స్వీకరించడానికి ముందు ఆయన చైనాలో సరిహద్దు పంతుకుండున్న ప్రాంతాల వద్ద పనిచేస్తున్న ఈశ్రవ కమాండోస్ నడిపించారు. 37 ఏళ్ల తన సర్వీసులో సమన్వయకర్త ప్రాంతాల్లో జమ్మూకశ్మీర్ వంటి చోట్ల పనిచేశారు. జమ్మూకశ్మీర్లో రాష్ట్ర రెస్టోనెంట్ బెటాలియన్లకు నాయకత్వం వహించారు. మూడేళ్ల పాటు ముంబయిలో ఉండి భారత ఎంబెసిలో కలసి పని చేశారు. ఈయన నేషనల్ డిఫెన్స్ అకాడెమీ, ఇండియన్ మిలిటరీ అకాడెమీ పూర్వ విద్యార్థి. ఈయన గతంలో 'విశ్వ సేవ అకాడెమీ' పాటు 'అతి విశ్వ సేవ మెడల్' కూడా అందుకున్నారు. తన బెటాలియన్లను జమ్మూకశ్మీర్లో చేర్చగా సేవ పడింది నందుకు సేవ మెడల్ కూడా అందుకున్నారు. బిపిన్ రావత్ పదవీ విరమణ అనంతరం డిఫెన్స్ స్టాఫ్ మొట్టమొదటి బీఘాగా పనిచేసే అవకాశం ఉంది.

లోక్ సభ సీట్లను వెయ్యికి పెంచాలి

మాజీ రాష్ట్రపతి ప్రణబ్ ముఖర్జీ
న్యూఢిల్లీ: భారత్ లోని జనాభాను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే పార్లమెంటు ఉభయసభల సభ్యుల సంఖ్యను భారీగా పెంచాలని ఆయనకు ఉంది మాజీ రాష్ట్రపతి ప్రణబ్ ముఖర్జీ వ్యాఖ్యానించారు. లోక్ సభ సీట్లకు ప్రస్తుతం మున్ను 543 నుంచి 1000కి, అది శాతంలో రాజ్య సభ సీట్లను పెంచాలని ప్రణబ్ సూచించారు. ఒక్కో సభ్యుడు ప్రాతినిధ్యం వహించే జనాభా సంఖ్యలోనూ ప్రస్తుతం చాలా తేడా ఉంది న్నారు. ఒక్కో లోక్ సభ సభ్యుడు 16 నుంచి 18 లక్షల మందికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నారని, అందులోకి ఆయనకున్నది ఎలా అందుబాటులో ఉండగలదని ప్రశ్నించారు. '1971 జనాభా లెక్కల ఆధారంగా చివరగా 1977లో లోక్ సభ సభ్యుల సంఖ్యను సవరించాం. అప్పటి జనాభా 55 కోట్లు. ప్రస్తుత జనాభా అందుకు రెండింతలు. అందువల్ల లోక్ సభ సభ్యుల సంఖ్యను

గరేదు. అందువల్ల అధికారంలో ఉన్న పార్టీలు ఈ అధికారాధారంపై జాగ్రత్త వహించాలి' అని సూచించారు. 'భారతీయ ఓటర్ల ఇచ్చే తీర్పు రాజకీయ పార్టీలపై చాలా ఆర్థం చేసుకోలేదు. అందువల్ల అఖండ మెజారిటీ రాగానే ఏమైనా చేయవచ్చని భావిస్తాం. అలా వ్యవహారం జరగకుండా అది ఓటర్ల శిక్ష విధించిన సంధర్భాలు చాలా ఉన్నాయి' అని కీలక వ్యాఖ్యలు చేశారు. 'ప్రజలు మినహం సభ్యుత్వ త్వక మెజారిటీ ఇచ్చారంటే దురుష్టం వారు సుస్థిర ప్రభుత్వం కోరుకుంటున్నారు. అలాగే, మెజారిటీ ఓటర్లు మీకు మద్దతువ్వలేదంటే.. పాపం అధికారావార ప్రభుత్వాన్ని కోరుకోవడం లేదు అని అర్థం. అది మన పార్లమెంటు ప్రజా సన్మానం ఇచ్చే సందేశం' అని ప్రణబ్ విశేషం చేశారు. లోక్ సభ, రాష్ట్రాల అసెంబ్లీల ఎన్నికలకు ఒకేసారి నిర్వహించడం ఒకసారి సాధ్యమవుతుందేమో కానీ, ప్రతిసారి సాధ్యం కాదని ప్రణబ్ పేర్కొన్నారు.

चुस्ती व स्फूर्ति के लिए Multiprex
కాన్సూట్, సిరవ్, ఓలర్ డ్రాప్స్, పాడర్
చురుకుదనం & శక్తివంతత్వం జీవితం
ధైర్యం అవసరాలకు బహుళ పోషకాహారం
సంపూర్ణ పరివారం కోసం सम्पूर्ण परिवार के लिए सम्पूर्ण पोषण
Trade Enquiry In Andhra & Telangana: SGS Pharma - Vijayawada
9866999001, 8662412212
रोजाना सौचन करो